Pecyn Dogfen Cyhoeddus

Cyngor sir ddinbych denbighshire County Council

Annwyl Syr / Fadam,

Atodir agenda a dogfennau eraill isod ar gyfer cyfarfod o'r **PANEL HEDDLU A THROSEDD GOGLEDD CYMRU**.

Yr eiddoch yn gywir,

Gary Williams
Pennaeth Gwasanaethau Cyfreithiol a Democrataidd

Dear Sir / Madam,

An agenda and other documents for a meeting of the **NORTH WALES POLICE AND CRIME PANEL** are attached below.

Yours faithfully,

Gary Williams
Head of Legal and Democratic Services

AGENDA

1 PECYN AGENDA

Mae tudalen hwn yn fwriadol wag

POLICE AND CRIME PANEL
PANEL HEDDLU A THROSEDD

Panel Heddlu a Throsedd Gogledd Cymru

Dydd Llun, 4 Mehefin 2018 at 2.00 pm
Siambr y Cyngor - Bodlondeb, Conwy

RHAGLEN

1. **Penodi Cadeirydd**

2. **Penodi Is-Gadeirydd**

3. **Ymddiheuriadau am absenoldeb**

4. **Datgan cysylltiad: Cod Ymddygiad Llywodraeth Leol**

   Caiff yr Aelodau eu hatgoffa bod yn rhaid iddynt ddatgan **bodolaeth** a **natur** eu cysylltiadau personol.

5. **Materion Brys**

   Rhybudd o faterion a ddylai, ym marn y Cadeirydd, gael eu hystyried yn y cyfarfod fel rhai brys yn unol.

6. **Cyhoeddiadau gan y Cadeirydd**

7. **Diweddariad gan y Prif Gwnstabl (Mr. Mark Polin), Heddlu Gogledd Cymru**

8. **Cofnodion** (Tudalennau 1 - 14)

   Cymeradwyo a llofnodi cofnodion y cyfarfod diwethaf fel cofnod cywir

9. **Eitemau Sefydlog ar y Rhaglen**

   a) Diweddariad ar gamau gweithredu o’r cyfarfod blaenorol

   b) Cwestiynau i’r Comisiynydd Heddlu a Throsedd (Tudalennau 15 - 16)

   (Cyflwynwyd yn unol â’r weithdrefn ar gyfer Cwestiynau i Gomisiynydd yr Heddlu a Throsedd)

   c) Rhestr o benderfyniadau a wnaed gan y Comisiynydd Heddlu a Throsedd (Tudalennau 17 - 21)

   d) Adborth gan Aelodau sy’n Gefnogwyr

CONWY
CYNGOR BWRDEISTREF SIROL
COUNTY BOROUGH COUNCIL

10. Ystyried adroddiadau gan Gomisiynydd Heddlu a Throsedd Gogledd Cymru

a) Diweddariad Cyfnodol gan Gomisiynydd Heddlu a Throsedd Gogledd Cymru (Tudalennau 22 - 39)

11. Ystyried adroddiadau gan yr Awdurdod Cynnal

a) Treuliau Panel Heddlu a Throsedd Gogledd Cymru 2017/18 (Tudalennau 40 - 45)

b) Ystyried Rhaglen Gwaith i'r Dyfodol Panel Heddlu a Throsedd Gogledd Cymru (Tudalennau 46 - 48)

12. Dyddiad y Cyfarfod Nesaf:

Dydd Llun, 24 Medi 2018 @ 2.00 pm

Aelodau'r Panel

Cyng Chris Bithell	Cyngor Sir y Fflint
Cyng Dana Davies	Cyngor Bwrdeistref Sirol Wrecsam
Cyng Julie Fallon	Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy
Cyng Alan Hunter	Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy
Cyng Hugh Irving	Cyngor Sir Ddinbych
Cyng Eric Jones	Cyngor Gwynedd
Cyng Neville Phillips OBE Y.H.	Cyngor Sir y Fflint
Cyng Peter Read	Cyngor Gwynedd
Cyng Dylan Rees	Cyngor Sir Ynys Mon
Cyng Nigel Williams	Cyngor Bwrdeistref Sirol Wrecsam

Pat Astbury (Is-Gadeirydd)	Aelod Annibynnol Cyfetholedig
Matthew Forbes	Aelod Annibynnol Cyfetholedig
William John Williams	Aelod Annibynnol Cyfetholedig

Sylwer: mae'n bosibl y bydd y cyfarfod hwn yn cael ei ffilmio i'w ddarlledu'n fyw neu'n ddiweddarach ar wefan Panel yr Heddlu a Throsedd - ar ddechrau'r cyfarfod, bydd y Cadeirydd yn cadarnhau a fydd y cyfarfod cyfan neu ran ohono'n cael ei ffilmio. Gallai'r lluniau a'r recordiad sain gael eu defnyddio at ddibenion hyfforddi.

Yn gyffredinol, nid yw'r mannau eistedd cyhoeddus yn cael eu ffilmio. Fodd bynnag, drwy fynd i'r ystafell gyfarfod a defnyddio'r mannau eistedd cyhoeddus, rydych yn cydsynio i gael eich ffilmio a'r posibilrwydd y bydd y lluniau a'r recordiadau sain hynny'n cael eu defnyddio at ddibenion gweddarlledu a / neu hyfforddiant.

CONWY
CYNGOR BWRDEISTREF SIROL
COUNTY BOROUGH COUNCIL

PANEL HEDDLU A THROSEDD GOGLEDD CYMRU

Dydd Iau, 12 Ebrill 2018, am 10.30 am
Siambr y Cyngor - Bodlondeb, Conwy

YN BRESENNOL:	Julie Fallon (Cadeirydd) Y Cynghorwyr: Chris Bithell, Alan Hunter, Hugh Irving, Neville Phillips, Peter Read, Dylan Rees, a Nigel Williams
Aelod Lleyg/ Aelod Cyfetholedig	John Williams
Swyddogion:	Dawn Hughes (Uwch Swyddog Gwasanaethau Pwyllgor) a Richard Jarvis (Cyfreithiwr)
Hefyd yn bresennol:	Stephen Hughes (Prif Weithredwr - Swyddfa'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd), Kate Jackson (Prif Swyddog Cyllid - Swyddfa'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd), Arfon Jones (Comisiynydd Heddlu a Throsedd), a Rhian Rees Roberts (Swyddfa'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd)

Atgoffodd y Cadeirydd i bawb a oedd yn bresennol bod croeso iddynt ddefnyddio'r Gymraeg yn y cyfarfod, a bod gwasanaeth cyfieithu ar y pryd ar gael.

47. **YMDDIHEURIADAU AM ABSENOLDEB**

Derbyniwyd ymddiheuriad am absenoldeb gan Pat Astbury (Aelod Annibynnol wedi'i Gyfethol), Cynghorydd Dana Davies (Cyngor Bwrdeistref Sirol Wrecsam), Matthew Forbes (Aelod Annibynnol wedi'i Gyfethol) a'r Cynghorydd Eric Jones (Cyngor Gwynedd).

48. **DATGAN CYSYLLTIAD: COD YMDDYGIAD LLYWODRAETH LEOL**

Datganodd y Cynghorydd Julie Fallon (Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy) gysylltiad personol, gan fod ei gŵr yn Swyddog yr Heddlu gyda Heddlu Gogledd Cymru.

Datganodd y Cynghorydd Chris Bithell (Cyngor Sir y Fflint) gysylltiad personol, gan ei fod yn ymddiriedolwr Uned Diogelwch Camdriniaeth Domestig Glannau Dyfrdwy, sy'n manteisio o gyllid gan Gomisiynydd yr Heddlu a Throsedd.

49. **CYHOEDDIADAU GAN Y CADEIRYDD**

Dim.

50. **COFNODION**

Cyflwynwyd cofnodion Panel Heddlu a Throsedd Gogledd Cymru a gynhaliwyd 22 Ionawr 2018 i'w cymeradwyo.

PENDERFYNWYD-

Cymeradwyo cofnodion cyfarfod Panel Heddlu a Throsedd Gogledd Cymru a gynhaliwyd ar 22 Ionawr 2018.

51. **DIWEDDARIAD AR GAMAU GWEITHREDU O'R CYFARFOD BLAENOROL**

Rhoddodd Comisiynydd Heddlu a Throsedd Gogledd Cymru (CHTh) ddiweddariad ar gam gweithredu o'r cyfarfod blaenorol:

Cofnod 38 – Cofnodion: Cynhaliwyd cyfarfod rhwng y Cynghorydd Chris Bithell a Swyddogion o Swyddfa Comisiynydd yr Heddlu a Throsedd er mwyn darparu gwybodaeth bellach mewn perthynas â'r nifer o achosion o gam-drin domestig yr adroddwyd arnynt dros y 12 mis diwethaf.

52. **GWEITHDREFN GWYNO DDIWYGIEDIG AR GYFER CWYNION A WNAED YN ERBYN Y COMISIYNYDD HEDDLU A THROSEDD A DIRPRWY GOMISIYNYDD YR HEDDLU A THROSEDD**

Cyflwynodd y Swyddog Arweiniol a'r Ymgynghorydd Cyfreithiol Panel Heddlu a Throsedd Gogledd Cymru'r Weithdrefn Gwyno ddiwygiedig ar gyfer cwynion a wnaed yn erbyn y Comisiynydd Heddlu a Throsedd a Dirprwy Gomisiynydd yr Heddlu a Throsedd.

Yn dilyn ymgynghoriad ag Aelodau o'r Panel, y cynnig bellach yw dirprwyo cyfrifoldebau statudol y Panel o ran ymdrin a phennu cwynion penodol a wneir yn erbyn y Comisiynydd Heddlu a Throsedd a Dirprwy Gomisiynydd yr Heddlu a Throsedd i Is-Bwyllgor Cwynion fel y caniateir gan y gyfraith. Cynigiwyd bod aelodaeth yr Is-Bwyllgor Cwynion yn cynnwys Cadeirydd, Is Gadeirydd ac un Aelod Annibynnol wedi'i Gyfethol (Aelod Etholedig os yw Cadeirydd neu Is-Gadeirydd yn Aelod Cyfetholedig Annibynnol).

Roedd y Weithdrefn Gwynion hefyd wedi'i newid i gynnwys: Ffurflen Gwynion, y byddai'r achwynydd angen ei llenwi pan fyddent yn dymuno cwyno yn erbyn y Comisiynydd Heddlu a Throsedd neu'r Dirprwy Gomisiynydd Heddlu a Throsedd; i adlewyrchu'r diffiniad o gwynion cyson a gofidus; ac ymestyn amserlenni wrth ddelio gyda chwynion i 20 wythnos, oherwydd yr angen i drefnu cyfarfodydd yr Is-Bwyllgor.

Er y byddid yn ymgynghori â Phrif Weithredwr Swyddfa Comisiynydd yr Heddlu a Throsedd ar y strategaeth i ddatrys cwynion yn lleol, gofynnwyd i'r Weithdrefn Gwyno nodi y byddai gan y Comisiynydd neu'r Dirprwy Gomisiynydd hawl i ymateb cyn penderfynu ar y gŵyn, sef y drefn a oedd wastad wedi bodoli beth bynnag.

Yn ogystal, gofynnodd Comisiynydd yr Heddlu a Throsedd i'r Weithdrefn Gwynion ddarparu eglurhad mewn perthynas â phenderfyniadau polisi a wnaed gan Gomisiynydd yr Heddlu a Throsedd neu'r Dirprwy Gomisiynydd yr Heddlu a Throsedd.

Roedd y Swyddog Arweiniol yn hapus i gynnwys y newidiadau arfaethedig yn y Weithdrefn Cwynion.

PENDERFYNWYD-

(a) **Bod y Panel yn penodi Is-Bwyllgor Cwynion.**

(b) **Cymeradwyo'r Weithdrefn Gwyno ddiwygiedig ar gyfer cwynion a wneir yn erbyn Comisiynydd Heddlu a Throsedd Gogledd Cymru a Dirprwy Gomisiynydd yr Heddlu a Throsedd, yn amodol ar y newidiadau uchod.**

(c) **Bod y Swyddog Arweiniol/Ymgynghorydd Cyfreithiol yn derbyn awdurdod dirprwyedig i wneud mân newidiadau i'r Weithdrefn Gwynion ddiwygiedig fel bo'r angen o dro i dro.**

53. **YSTYRIED RHAGLEN GWAITH I'R DYFODOL PANEL HEDDLU A THROSEDD GOGLEDD CYMRU**

Cafodd Panel Heddlu a Throsedd Gogledd Cymru ei gyflwyno gyda'i Raglen Gwaith i'r Dyfodol.

Byddai swyddogion yn cwrdd â'r Prif Weithredwr o Swyddfa Comisiynydd yr Heddlu a Throsedd i lenwi'r Rhaglen Gwaith i'r Dyfodol ar gyfer 2018/19.

PENDERFYNWYD-

Cymeradwyo Rhaglen Gwaith i'r Dyfodol ar gyfer Panel yr Heddlu a Throsedd Gogledd Cymru.

*(**Sylwer:** Nid oedd yr eitem ganlynol wedi ei chynnwys ar y rhaglen, ond fe'i hystyriwyd fel mater brys, gyda chydsyniad y Cadeirydd, er mwyn osgoi unrhyw oedi pellach o ran delio gyda'r testun).*

54. **YSTADEGAU TROSEDD TREISGAR**

Sylwer: Ditectif Prif Arolygydd Alun Oldfield a Neil Ackers (Cofrestrydd Trosedd yr Heddlu) - Heddlu Gogledd Cymru yn bresennol ar gyfer yr eitem hon).

Gwahoddwyd cynrychiolwyr o Heddlu Gogledd Cymru i Banel Heddlu a Throsedd Gogledd Cymru mewn ymateb i erthyglau diweddar yn y wasg ynglŷn â'r cynnydd yn y nifer o droseddau treisgar a gofnodwyd yng Ngogledd Cymru.

Roedd y Swyddfa Ystadegau Gwladol wedi cyhoeddi ystadegau troseddu yn ddiweddar, oedd yn dangos cynnydd sylweddol yn y nifer o achosion a gofnodwyd o droseddu treisgar rhwng 2009 a 2017.

Hysbyswyd y Panel Heddlu a Throsedd bod yna nifer o resymau a dylanwadau oedd wedi effeithio ar y ffigurau, oedd yn cynnwys:

- Newidiadau i Reolau Cyfrif y Swyddfa Gartref rhwng 2009 a 2017 a chyflwyno Trais yn erbyn Unigolyn troseddau newydd gan gynnwys: Caethwasiaeth Fodern, Cyfathrebu Maleisus a Stelcian.Newidiadau i arferion cofnodi rhwng 2009 a 2017 a oedd yn cefnogi mwy o bwyslais ar wneud penderfyniadau cofnodi trosedd ar sail dioddefwr yn hytrach nag ar sail tystiolaeth ac roedd yr amserlen ar gyfer cofnodi trosedd wedi newid o 72 awr i 24 awr.
- Cyfraddau Cydymffurfio Uniondeb Data Arolygiadau a Throsedd Arolygiaeth Cwnstabliaeth Ei Mawrhydi
  - Ym mis Tachwedd cyhoeddodd Arolygiaeth Cwnstabliaeth Ei Mawrhydi a Gwasanaethau Tân ac Achub adroddiad ar gofnodi trosedd, oedd yn dangos bod lefelau tan gofnodi gan yr Heddlu yn amlwg ar gyfer troseddu treisgar; bu'r troseddau hyn yn brif ffocws y rhaglen dreigl o arolygiadau.
  - Yn 2017, cafodd Heddlu Gogledd Cymru ei arolygu gan HMICFRS a gwelwyd mai 82.9% yn unig o droseddau Trais yn Erbyn yr Unigolyn a gofnodwyd, yn dilyn yr adroddiad hwnnw, roedd archwilio a hyfforddi ar gyfer cofnodwyr trosedd yn canolbwyntio ar gofnodi troseddu treisgar.

Roedd y Ditectif Prif Arolygydd Oldfield yn teimlo bod y cynnydd mewn trosedd a gofnodwyd gan yr heddlu o ganlyniad i'r dylanwadau uchod ac nad oeddem yn byw mewn cymunedau mwy treisgar; roedd data yn dangos bod cynnydd mewn trosedd a gofnodwyd gan yr heddlu yn digwydd yn genedlaethol ac nad oedd wedi'i ynysu i Ogledd Cymru.

Roedd y Cadeirydd yn cydnabod y dylanwadau oedd yn effeithio ar y ffigurau, fodd bynnag roedd yn anodd i'r Panel Heddlu a Throsedd gadarnhau pa un a oedd yna gynnydd gwirioneddol yn y nifer o droseddau.

Dywedodd Comisiynydd yr Heddlu a Throsedd bod yna fwy o bwyslais ar annog dioddefwyr trosedd i roi gwybod am drosedd ac y dylid ystyried hyn fel cam cadarnhaol, gan fod gan y cyhoedd hyder yn Heddlu Gogledd Cymru ac roedd ffocws y Cynllun Heddlu a Throsedd ar ddiogelu pobl.

Wrth ystyried y Cynllun Heddlu a Throsedd, trafododd y Panel Heddlu a Throsedd y canlynol:

- Cyfraddau Datgelu ar gyfer troseddau troseddu treisgar
  - Byddai ffigurau'n cael eu dosbarthu i'r Panel Heddlu a Throsedd er gwybodaeth.
- Cynnydd yn y nifer o drosedd cysylltiedig â cham-drin domestig ac ail erledigaeth
  - Roedd y Comisiynydd Heddlu a Throsedd yn atgoffa Aelodau'r Panel am gyflwyniad gan y Ditectif Prif Arolygydd Andy Williams a ddywedodd oherwydd y newidiadau yn y modd y cofnodir trosedd, roedd yna enghreifftiau o fwy nag un trosedd yn cael ei

greu o un achos o gam-drin domestig, yn unol â’r safonau cofnodi; felly, byddai pob un o’r troseddau hyn yn cael eu categoreiddio fel cam-drin domestig, fodd bynnag un canlyniad fyddai’n dangos datgeliad.

- Er mwyn rhoi sicrwydd i'r Panel Heddlu a Throsedd bod y cynnydd mewn cam-drin domestig a throseddu treisgar o ganlyniad i gofnodi trosedd yn well, cytunodd y Comisiynydd Heddlu a Throsedd i ddarparu ystadegau ar y nifer o ddioddefwyr, y nifer o droseddau a gofnodwyd yn erbyn dioddefwr a'r canlyniad.
- Yn ogystal, gofynnodd y Cadeirydd i wybodaeth gael ei darparu hefyd ar faint o amser oedd Swyddogion yn ei dreulio ar droseddu treisgar.

- Troseddau a Chanlyniadau:
  - Roedd yna 21 o ganlyniadau: Canlyniadau 1 – 8 yn cael eu hystyried yn gadarnhaol (datgeliadau o'r blaen – arestio, cyfweliad a chyhuddo).Newidiadau i’r Broses Fechnïaeth

Dywedodd Cofrestrydd Trosedd yr Heddlu mai ei rôl oedd sicrhau bod holl drosedd yn cael ei gofnodi yn unol â safonau cofnodi trosedd. Sicrhaodd Mr Ackers y Panel Heddlu a Throsedd bod y cynnydd mewn troseddu treisgar a gofnodwyd o ganlyniad yn bennaf i’r ffordd yr oedd trosedd yn cael ei gofnodi a’r dylanwadau fel yr amlygwyd uchod.

Diolchodd y Cadeirydd i gynrychiolwyr Heddlu Gogledd Cymru am y wybodaeth, oedd o gymorth i ddeall y cynnydd mewn trosedd a gofnodwyd.

PENDERFYNWYD-

(a) Bod Comisiynydd yr Heddlu a Throsedd yn darparu ystadegau ar y nifer o ddioddefwyr, y nifer o droseddau a gofnodwyd yn erbyn y dioddefwr hwnnw a’r canlyniad mewn perthynas â cham-drin domestig a throseddu treisgar.

(b) Bod Comisiynydd yr Heddlu a Throsedd yn darparu gwybodaeth ar faint o amser mae Swyddogion yn ei dreulio ar droseddu treisgar.

55. CYFLWYNIAD AR Y GANOLFAN GYMORTH I DDIODDEFWYR, GOGLEDD CYMRU (MR TOM EDWARDS)

Derbyniodd Panel Heddlu a Throsedd Gogledd Cymru gyflwyniad gan Mr Tom Edwards (Rheolwr Contractau – Cymorth i Ddioddefwyr Cymru) ar rôl a gwaith y Ganolfan Gymorth i Ddioddefwyr yng Ngogledd Cymru.

Roedd y cyflwyniad yn sôn am y meysydd canlynol:

- Y nifer o atgyfeiriadau yn ôl ardal ddaearyddol yng Ngogledd Cymru; roedd yna gyfanswm o 34,558 o agyfeiriadau i’r gwasanaeth yn 2017/18, gyda nifer o hunan-atgyfeiriadau ac atgyfeiriadau asiantaethau eraill.
- Canolfan Gymorth i Ddioddefwyr

- Roedd yna 12 o staff yn y Ganolfan Gymorth i Ddioddefwyr, gyda 32 o wirfoddolwyr presennol yn cefnogi'r gwasanaeth ar draws Gogledd Cymru.

- Gwaith partneriaeth gyda dros 20 partner atgyfeirio i gyfeirio dioddefwyr ag anghenion penodol, gan gynnwys MIND lleol, Cymorth i Fenywod, Hafan Cymru, Gofal, BASWO, Uned Ddiogelwch Cam-drin Domestig, MARAC, CAIS, Cerrig Camu a Llwybrau Newydd.
- Cynnig gwasanaeth dwyieithog gyda dewis iaith gweithredol i ddioddefwyr
- Mae'r Gwasanaeth wedi cynnal cyfradd cyswllt llwyddiannus 92.8% yn 2017/18 ac roedd yn y 5 uchaf ar draws Cymru a Lloegr ac roedd wedi cyflawni'r gyfradd orau yng Nghymru yn 2017/18.

- Gwirfoddolwyr Gwerth Cymdeithasol:
  - Yn 2017/18 roedd gwirfoddolwyr wedi cynnal 489 ymweliad wyneb yn wyneb ac wedi gwneud 1222 o alwadau cefnogi, oedd yn cyfateb i oddeutu 1405.5 awr o gefnogaeth gan wirfoddolwyr.
  - Roedd amser gwirfoddolwr yn werth £15 yr awr, sy'n cynrychioli £62,000 o werth ychwanegol i Ogledd Cymru yn 2017/18.
- Hyfforddiant Gwerth Cymdeithasol:
  - Roedd gwirfoddolwyr yng Ngogledd Cymru wedi derbyn 976 awr o hyfforddiant arbenigol yn 2017/18.
  - Roedd 5 gwirfoddolwr wedi derbyn gwaith a hyfforddiant yn 2017/18, oedd yn werth ychwanegol i'r economi leol.
- Cefnogaeth arbenigol:
  - Gweithiwr Achosion Caethwasiaeth Fodern (ariannwyd gan Gomisiynydd yr Heddlu a Throsedd.
  - Gweithiwr Achosion Trosedd Casineb (ariannwyd gan Wasanaeth Cefnogi ac Adrodd am Drosedd Casineb Cymru gyfan – Llywodraeth Cymru).
  - Gweithiwr Achosion Iechyd Meddwl (ariannwyd gan y Comisiynydd Heddlu a Throsedd)
  - Swyddog Prosiect CSE/CSA (arian grant gan y Swyddfa Gartref)
- Trosolwg o atgyfeiriadau:
  - 29,895 o atgyfeiriadau gan yr Heddlu
  - 562 o hunan-atgyfeiriadau
  - 3021 asiantaethau eraill
  - 1080 atgyfeiriad mewnol
  - Newidiadau i'r Protocol Atgyfeirio Cam-drin Domestig ym mis Medi 2017 wedi arwain at achosion lefel isel yn unig yn cael eu dyrannu i'r Ganolfan Gymorth i Ddioddefwyr gan Heddlu Gogledd Cymru.
- Digwyddiadau Difrifol:
  - Ar ddechrau 2017, ar ôl ymateb i gynnydd digynsail mewn ymosodiadau terfysgaeth a Digwyddiadau Tyngedfennol ac ar ôl nodi angen nas diwallwyd am gefnogaeth ychwanegol i ddioddefwyr a thystion, penderfynodd Cymorth i Ddioddefwyr agor llinell gefnogaeth 24/7.
  - Mae'r Ganolfan Gymorth i Ddioddefwyr wedi darparu gwasanaeth hanfodol yn cefnogi dioddefwyr Digwyddiadau

Tyngedfennol eleni ac wedi cynnig un pwynt cyswllt i ddioddefwyr a gweithwyr proffesiynol.

  - Yn ogystal â darparu llinell gymorth 24 awr, mae'r Ganolfan Gymorth i Ddioddefwyr hefyd yn cynnig gwasanaeth atgyfeirio drwy e-bost a'r we i'r sawl sy'n dymuno defnyddio'r dulliau cyswllt hyn.
  - Y nifer o gysylltiadau sy'n ymwneud â'r Digwyddiadau Tyngedfennol.
  - Cefnogaeth a ddarparwyd i deuluoedd yng Ngogledd Cymru yn dilyn Ymosodiad Terfysgaeth yn Arena Manceinion.
- Cefnogaeth ymarferol ac emosiynol a ddarparwyd gan y Ganolfan Gymorth i Wirfoddolwyr, gan gynnwys y Gwasanaeth Atgyfeirio Cymorth Cyntaf Trawma.
- Mesuriadau Canlyniad 2017/18
- Datblygiadau'r Dyfodol:
  - Byddai pob datblygiad yn alinio gyda chynlluniau lleol ac yn parhau i symud ymlaen gyda strategaeth a gynhyrchwyd ar y cyd fyddai'n cyflawni amcanion penodol y Cynllun Heddlu a Throsedd.
  - Cynhaliwyd cyfarfodydd gyda'r Loteri Fawr, Llywodraeth Cymru ac Awdurdodau Lleol i drafod cyfleoedd ar gyfer grant ac arian i gyd-fynd â blaenoriaethau'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd. Trafodwyd nifer o syniadau i ychwanegu at y cynnig ar gyfer cymunedau lleol gan gynnwys: twyll, seiberdroseddu, bwlio ar-lein a throsedd yng nghefn gwlad. Roedd strategaeth datblygu busnes ehangach yn cael ei datblygu i arwain y gwaith hwn a byddai canlyniadau'n cael eu rhannu gyda'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd a holl fudd-ddeiliaid.

Diolchodd y Panel Heddlu a Throsedd i Mr Edwards am y cyflwyniad llawn gwybodaeth a thrafodwyd y canlynol:

- Atgyfeiriadau'r Heddlu
  - Mae'n rhaid i bob dioddefwr roi caniatâd i'r atgyfeiriadau ac roedd y Ganolfan Gymorth i Ddioddefwyr yn gweithio'n agos gyda Heddlu Gogledd Cymru i sicrhau y cydymffurfir â Rheoliadau Diogelu Data Cyffredinol newydd o fis Mai 2018.
- Y nifer o Atgyfeiriadau Caethwasiaeth Fodern:
  - Roedd gan y Gweithiwr Achosion 6/7 dioddefwr ar eu llwyth achosion ar hyn o bryd.
  - Ar hyn o bryd, roedd y Gweithiwr Achosion wedi'i leoli o fewn yr Uned Caethwasiaeth Fodern, Heddlu Gogledd Cymru; byddai asesiad o'r peilot yn cael ei gynnal i benderfynu ar y ffordd orau ymlaen.
- Cyllid:
  - Roedd y Ganolfan Gymorth i Ddioddefwyr yn derbyn cyllid gan y Swyddfa Gartref, Comisiynydd Heddlu a Throsedd, Cyllid yr UE, Loteri Fawr ac amrywiol grantiau.
- Cefnogaeth ar gael i ddioddefwyr twyll:

- Roedd y Ganolfan Gymorth i Ddioddefwyr yn cynnig cefnogaeth emosiynol ac ymarferol ac roedd yn y broses o lansio dau brosiect newydd; un gyda'r RBS a Barclays i gefnogi eu cwsmeriaid oedd yn ddioddefwyr twyll ac un arall gydag AGE Cymru i ddarparu cefnogaeth i'r rhai mwyaf diamddiffyn mewn cymdeithas, oedd yn dioddef camddefnydd ariannol.

- Cymorth i Ddioddefwyr yn y Llys:
  - Cafodd y Panel Heddlu a Throsedd wybod bod y Ganolfan Cyngor ar Bopeth yn darparu'r Gwasanaeth Tyst, fodd bynnag byddai'r Ganolfan Gymorth i Ddioddefwyr yn llenwi i mewn fel bo'r angen.
  - Dywedodd Prif Weithredwr Swyddfa Comisiynydd yr Heddlu a Throsedd bod trafodaethau ynglŷn â'r posibilrwydd o drosglwyddo cyfrifoldeb y Gwasanaeth Tyst o'r Weinyddiaeth Gyfiawnder i Gomisiynwyr yr Heddlu a Throsedd yn parhau.

Hefyd, hysbysodd Prif Weithredwr Swyddfa Comisiynydd yr Heddlu a Throsedd y Panel Heddlu a Throsedd ei fod yn cadeirio cyfarfodydd chwarterol o'r Bwrdd Llywodraethu, oedd yn cynnig cyfle i graffu ar waith y Ganolfan Gymorth i Ddioddefwyr i sicrhau y cynigir y gefnogaeth orau ac y darperir gwerth am arian. Roedd y Prif Weithredwr yn canmol gwaith y Ganolfan Gymorth i Ddioddefwyr am gefnogi dioddefwyr trosedd.

Dywedodd Mr fel gwasanaeth, bod y Ganolfan Gymorth i Ddioddefwyr yn addasu'r Gwasanaeth i ddelio gyda thueddiadau ac anghenion sy'n codi.

Ar ran y Panel Heddlu a Throsedd, diolchodd y Cadeirydd i Mr Edwards a'r Staff a'r Gwirfoddolwyr yn y Ganolfan Gymorth i Ddioddefwyr am eu gwaith caled.

(Sylwer: Gadawodd y Swyddog Arweiniol/Ymgynghorydd Cyfreithiol y Panel Heddlu a Throsedd (Richard Jarvis) y cyfarfod am 11.25am)

56. **CWESTIYNAU I'R COMISIYNYDD HEDDLU A THROSEDD**

Yn unol â'r Protocol ar gyfer Cwestiynau i Gomisiynydd yr Heddlu a Throsedd, roedd aelod o'r cyhoedd (Mr R Hibbs) wedi cyflwyno nifer o gwestiynau i Gomisiynydd yr Heddlu a Throsedd, ac ymatebodd Comisiynydd yr Heddlu a Throsedd fel a ganlyn:

Cwestiwn 1: *Mae dogfen GIG Glasgow, y mae'r Comisiynydd yn ei ddefnyddio i lunio ei fandad yng Ngogledd Cymru yn achos busnes, nid maniffesto etholiad. Yn hytrach na dyfynnu'n helaeth o ddatganiad i'r wasg GIG, a yw'r Comisiynydd wedi astudio gwir gynnwys yr achos busnes ei hun? Os yw wedi, byddai'n darganfod bod y rhan fwyaf o'r dystiolaeth ymchwil (75%) sy'n seilio canlyniadau effeithiolrwydd cost Glasgow yn deillio o un ganolfan gyffuriau yn Vancouver. Does bosib nad yw'r Comisiynydd yn ymwybodol bod marwolaethau cysylltiedig â chamddefnyddio cyffuriau yn Columbia Brydeinig wedi cynyddu'n aruthrol ers i'r cyfleuster lleihau niwed agor yn 2003 a'i fod yn cael ei redeg ar hyn o bryd oddeutu 10 gwaith y lefel yng ngogledd Cymru. Felly, a yw'r Comisiynydd yn bod yn hollol onest gyda phleidleiswyr wrth awgrymu y*

gall model lleihau niwed aflwyddiannus mewn awdurdodaeth iechyd sy'n bell i ffwrdd achub bywyd person yng ngogledd Cymru ac arbed arian?

Ateb 1: *Mae'r cynnydd mewn marwolaeth o ganlyniad i orddos cyffuriau yng Nghanada yn bennaf o ganlyniad i fentanyl yn cyrraedd y farchnad heroin anghyfreithlon – rhywbeth sydd wedi digwydd i ryw raddau yn y DU hefyd, ac wedi bod yn sbardun i nifer o sefydliadau triniaeth ddatblygu safleoedd cefnogol ar Ystafelloedd Cymryd Cyffuriau. Mae Iechyd Canada, ar ôl astudio'r mater yn fanwl, wedi dod i'r casgliad mai rhan allweddol o'r ateb yw mwy o ystafelloedd cymryd cyffuriau dan oruchwyliaeth, nid llai. Dyna pam bod yna raglen i ehangu nifer y cyfleusterau hyn ar draws Canada, gydag amryw o Ystafelloedd Cymryd Cyffuriau ac unedau symudol eisoes wedi agor yn Columbia Brydeinig, Montreal a Toronto, gyda mwy i ddod. Bum mewn cyfarfod yn ddiweddar a chlywed rheolwr Ystafell Cymryd Cyffuriau newydd yng nghanol Toronto (Y Gwaith) yn siarad am y mater hwn, a rôl bwysig ei chyfleuster newydd (ac eraill yn agor ar draws Canada) o ran atal gorddos yn bod yn angheuol a chynnwys pobl gyda phroblemau cyffuriau mewn triniaeth. Dyma rywbeth arall a wneir gan Ystafelloedd Cymryd Cyffuriau, ac yn y tymor hir lleihau cyfraddau marwolaeth o ganlyniad i orddos – fel mae'r ACMD a llawer o leisiau awdurdodol eraill wedi nodi mewn adroddiadau yn cefnogi Ystafelloedd Cymryd Cyffuriau a'u cost effeithiolrwydd. Yn fyr, byddai'r raddfa gorddos yng Nghanada hyd yn oed yn waeth heb Ystafelloedd Cymryd Cyffuriau.*
Rwy'n argymell gwylio'r fideo byr hwn yn egluro sut mae busnesau, cymunedau a'r heddlu yn cefnogi ystafell cymryd cyffuriau sydd wedi bod yn eu hardal ers 15 mlynedd.
http://www.drpeter.org/dr-peter-centre/knowledge-transfer/community-support-for-sis/
Gall y set hon o ganllawiau gweithredol ar gyfer Ystafelloedd Cymryd Cyffuriau yn Columbia Brydeinig hefyd fod o ddiddordeb gan ei fod yn cynnwys adolygiad o dystiolaeth:
http://www.bccsu.ca/wp-content/uploads/2017/07/BC-SCS-Operational-Guidance.pdf

Cwestiwn 2: *O ran mynd yn ôl i hen arferion drwg sy'n gysylltiedig â chyffuriau ac amser yr heddlu, oni fyddai'r Comisiynydd yn cytuno â mi bod gwyro oddi wrth erlyniad yn gallu bod yn gamgymeriad costus o ran y gall dynnu elfen angenrheidiol o orfodaeth yn rhy fuan er mwyn sicrhau ymyrraeth gynnar a/neu ymgysylltu â gwasanaethau, a bod gwyro oddi wrth y ddalfa yn nod mwy priodol.*

Ateb 2: *Mae yna dystiolaeth gryf bod cynlluniau gwyro sy'n osgoi cofnodion troseddol i bobl sy'n cael eu dal gyda chyffuriau yn fwy effeithiol i leihau arferion drwg. Maent yn cael eu cefnogi gan ystod eang o grwpiau, ac adolygiadau ar sail tystiolaeth, yn fwy diweddar yn cynnwys Adolygiad Lammy i'r Swyddfa Gartref oedd yn galw iddynt gael eu cyflwyno ledled y wlad. Yn gyffredinol, mae'r bobl rwy'n siarad gyda nhw yn teimlo os byddai gan eu plentyn broblem gyda chyffuriau, byddai apwyntiad gyda meddyg a chefnogaeth yn well na chofnod troseddol a allai eu hatal rhag mynd i'r brifysgol, llawer o swyddi, neu hyd yn oed*

teithio i rai gwledydd eraill. Y cyfan yn ei gwneud yn fwy tebygol iddynt gael problemau cyffuriau yn y dyfodol, gyda materion cysylltiol.
Cyf: gorfodaeth, mae'r cynlluniau gwyro ar waith yn y DU ar hyn y bryd yn cynnwys ystod o ofynion i osgoi erlyniad troseddol. Er enghraifft, mae cynllun pwynt gwirio Durham yn ei gwneud yn ofynnol i arwyddo contract 3 mis i beidio troseddu eto, a chyfarfodydd rheolaidd gyda llywiwr i fynd i'r afael â materion, gan gynnwys dibynnu ar sylweddau; tra bod Rhaglen Addysg Cyffuriau Bryste yn ei gwneud yn ofynnol i fynychu a chyfrannu'n weithredol ar gwrs addysg cyffuriau, gydag un i un i asesu ac atgyfeirio i driniaeth neu gefnogaeth arall os bydd angen. Mae methu cydymffurfio â'r gofynion hyn yn arwain at ddychwelyd i'r llwybr cyfiawnder troseddol arferol.

Cwestiwn 3: *Mae mesurau'r ochr gyflenwi i leihau argaeledd cyffuriau mae'n iawn yn ei feirniadu'n wir aneffeithiol os dilynir ar wahân i fesurau ochr galw gyda ffocws ymddygiadol ar leihau lefelau cymryd a chaethiwed; ond oni fyddai'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd yn derbyn mai'r cyfan mae ei gynigion yn debyg o gyflawni (ac yn ddadleuol eisoes yn gyflawni) yw cynnydd gwrthynysig mewn cyflenwad cyffuriau sy'n cylchredeg yng Ngogledd Cymru ac yn Wrecsam yn arbennig, gan mai'r wers ym Mhortiwgal yw y gall dilyn diwygiadau'r ochr gyflenwi ac ochr y galw gyda'i gilydd ac yn gyfartal lwyddo yng nghyd-destun poblogaeth lai yn y carchar; ac y byddai ail-frandio ei ymgyrch fel 'rhyfel ar fod yn gaeth i gyffuriau' yn neges iechyd y cyhoedd llawer cryfach sydd angen buddsoddiad dramatig o fewn gofal cychwynnol, gwasanaethau triniaeth statudol ac anstatudol a chynyddu sgiliau gweithlu cymharol anghymwys wrth fynd i'r afael â chaethiwed cymhleth, ac felly dull mwy adeiladol a gwrth-drechwr?*

Ateb 3: *Rwy'n cytuno bod cynnydd mewn buddsoddiad mewn gwasanaethau iechyd a thriniaeth yn hanfodol, ac y byddai llai o boblogaeth yn y carchar yn ddymunol – ond ni fydd hyn yn ddigon ar ei ben ei hun. Fel y dangosir gan wledydd fel y Swistir a Phortiwgal, mae symud at ddulliau sy'n seiliedig ar iechyd yn hanfodol, a gall ryddhau adnoddau i alluogi'r heddlu a gwasanaethau eraill ganolbwyntio ar feysydd blaenoriaeth - gan gynnwys y rhai a ddisgrifir yn fy Nghynllun Heddlu a Throsedd.*

Cwestiwn 4: *Gan fod ateb y Comisiynydd yn cadarnhau nad yw canolfannau lleihau niwed o'r math y mae'n eu cynnig ar gyfer Wrecsam wedi chwarae unrhyw ran o gwbl yn y 'dull system gyfan' sydd ar waith ym Mhortiwgal ers 2001, onid yw, ers colli diddordeb ym Mhortiwgal, wedi cael chwilen yn ei ben i gomisiynu canolfan o'r fath yng ngogledd Cymru beth bynnag fo'r gost, a bod chwarae gyda'r model lleihau niwed aflwyddiannus o Columbia Brydeinig, sydd ar hyn o bryd yn gweld oddeutu 10 gwaith yn fwy o farwolaethau cysylltiedig â chyffuriau na Gogledd Cymru (fel y nodir yn 1 uchod) gan ddweud bod gan Bortiwgal 1/10 o gyfradd y Deyrnas Unedig yn safon ddwbl amlwg?*

Ateb 4: *Mae'r teuluoedd sydd a'r rhai fydd yn dioddef profedigaeth o ganlyniad i orddos o gyffuriau yn haeddu mwy gennym na gadael i'w hanwyliaid farw ar lwybrau cefn budr.*

Felly, rwy'n cytuno y dylai Llywodraeth y DU groesawu dull Portiwgal yn llwyr, a dad-droseddoli meddiant holl gyffuriau, tra'n dargyfeirio'r arian a arbedwyd o'r system cyfiawnder troseddol, gan gynnwys carcharu, ar gyfer triniaeth, addysg a mesurau eraill i gefnogi'r sawl â phroblemau cyffuriau. Mae'r dystiolaeth yn dangos y byddai hyn yn cynnwys manteision anferth i unigolion a'r gymdeithas yn gyffredinol. Mae defnyddio'r system cyfiawnder troseddol i stigmateiddio pobl sy'n defnyddio cyffuriau yn rhwystr grotesg a diangen iddynt ofyn am gymorth.
Fodd bynnag, nid yw o fewn fy ngrym i ddad-droseddoli defnyddwyr yn llwyr yn y modd hwn – y Llywodraeth a'r Senedd yn unig all wneud hynny. A byddai'n anghywir aros gyda'r gobaith y byddai'r Llywodraeth yn y pen draw yn gweld synnwyr ac yn dilyn arweiniad Portiwgal pan mae pobl yn marw nawr.
Felly gallai'r math o gynlluniau gwyriad rwy'n eu harchwilio fod yn gam mawr yn y cyfeiriad cywir. A gallwn gyflwyno Ystafelloedd Cymryd Cyffuriau (sy'n cynnwys dad-droseddoli defnyddwyr cyffuriau lleol o fewn y cyfleuster) fyddai hefyd o gymorth. Lle yn y dyfodol, byddai Llywodraeth y DU yn newid i ddull ar sail iechyd yn genedlaethol, gan roi terfyn ar droseddoli pobl sy'n cymryd cyffuriau, cyllido triniaethau'n llawn a chyflwyno mesurau i leihau digartrefedd ar y stryd ac ati. Ac o ganlyniad, pwysau i bobl sy'n defnyddio cyffuriau ar y stryd yn gostwng i lefelau lle nad oedd angen Ystafell Cymryd Cyffuriau mwyach, yna byddwn i'n hapus iawn. Ond nid wyf eisiau cyfarfod hyd yn oed mwy o deuluoedd mewn profedigaeth diangen yn y cyfamser pan mae yna lawer y gallwn ei wneud nawr.
Dylid nodi er bod gan Portiwgal nawr lai na 1/10 o'r cyfraddau marwolaeth cyffuriau sydd gennym yng Nghymru, mae yna dal llawer o alw am ystafell cymryd cyffuriau yno i wneud hyd yn oed yn well.

Gwerthfawrogaf petai'r Comisiynydd yn darparu cysylltiadau yn y Swistir fel yr awgrymwyd, ac efallai hefyd yn Vancouver os ydynt yn ymwneud yn benodol â mynediad at wybodaeth ynglŷn â llwybrau gofal ar gyfer diagnosis dwbl rhwng InSite ac OnSite.
Ateb: *Byddaf yn anfon y cysylltiadau hyn ar wahân.*

Cwestiwn 5: *Rwyf yn gwerthfawrogi nad oes ar y Comisiynydd eisiau mynd ar daith dewis a dethol, ond a fyddai modd iddo ddarparu ymateb mwy cyflawn i'r cwestiwn gwreiddiol ynglŷn â thystiolaeth o wasanaeth crwner Columbia Brydeinig bod pobl sy'n gaeth i gyffuriau yn dal yn marw ar eu pen eu hunain yn eu cartrefi ei hunain neu dan do 90% o'r amser, yng ngoleuni'r gyfradd marwolaethau a nodir yn 1 uchod, oherwydd yr ymddengys bod hawlio nad oes neb erioed wedi marw mewn cyfleuster chwistrellu dan oruchwyliaeth yn beth rhyfedd o ystyried y ffaith eu bod yn marw mewn mannau eraill?*

Ateb 5: *Mae Maer Surrey, Linda Hepnder wedi comisiynu mwy o ymchwil i'r maes hwn, ond mae ei datganiadau'n awgrymu nad yw pobl sy'n marw yn y cartref yr un fath â'r grŵp o bobl ddigartref ac yn defnyddio stryd sy'n nodweddiadol yn ffurfio crynswth o'r sawl sy'n mynychu Ystafelloedd Cymryd Cyffuriau:*

Mae'n dyfynnu ei bod yn hanfodol deall y grŵp o ddefnyddwyr "sy'n defnyddio cyffuriau gartref" yn well: "Rydym yn achub llawer ar y strydoedd y dyddiau hyn gyda'r rhaglenni sydd gennym eisoes [gan gynnwys ystafelloedd cymryd cyffuriau] ond rydym yn colli llawer o fywydau mewn cartrefi bob dydd," meddai. "Nid oes gennym y lefel o ddealltwriaeth o bwy yw'r bobl hyn a beth yw'r ffactorau sy'n eu rhoi mewn perygl mwyaf... ydyn nhw'n unig, ydyn nhw'n sâl, ydyn nhw'n dlawd, ydyn nhw'n gyfoethog? Lle mae'r holl bwyntiau croestoriad hynny lle gallwn ddweud 'Mae'r rhain y math o bethau, pe byddem wedi gwneud y rhain nawr, byddem wedi gallu newid y canlyniad."

Byddwn yn gwylio'r ymchwil hwn â diddordeb, ond mae'n debyg mai'r ateb yw bod angen mwy o ddarpariaeth o driniaeth, gwasanaethau lleihau niwed a chefnogaeth gymdeithasol arall ar gyfer y sawl sy'n defnyddio cyffuriau gartref A'R sawl fyddai'n defnyddio ystafell cymryd cyffuriau.
https://globalnews.ca/news/3899001/nearly-90-of-b-c-overdose-deaths-happen-inside-surrey-and-statscan-want-to-learn-why/

57. **RHESTR O BENDERFYNIADAU A WNAED GAN Y COMISIYNYDD HEDDLU A THROSEDD**

Cyflwynwyd rhestr o benderfyniadau gan Gomisiynydd yr Heddlu a Throsedd o 14 Tachwedd 2017 i 22 Mawrth 2018 i Banel Heddlu a Throsedd Gogledd Cymru.

Mewn perthynas â'r penderfyniad i dynnu allan o'r Prosiect Braenaru i Ferched, eglurodd Prif Weithredwr Swyddfa Comisiynydd yr Heddlu a Throsedd mai'r penderfyniad oedd tynnu allan o'r Prosiect Braenaru i Ferched Cymru Gyfan ac nid y Cynllun Braenaru i Ferched lleol, a leolir yn Llanelwy; nid oedd Comisiynydd yr Heddlu a Throsedd yn teimlo bod prosiect Cymru gyfan yn darparu gwerth am arian i Ogledd Cymru.

PENDERFYNWYD-
Nodi'r adroddiad.

58. **ADBORTH GAN AELODAU SY'N GEFNOGWYR**

Roedd yr Aelod sy'n Gefnogwr ar gyfer Trosedd a Drefnwyd (John Williams) wedi gofyn am wybodaeth mewn perthynas ag Operation Zeus, a ddosbarthwyd i aelodau o Banel yr Heddlu a Throsedd.

Byddai'r Cefnogwr Cyllid ac Adnoddau (Cynghorydd Dana Davies) yn darparu diweddariad ar y defnydd o ymgynghorwyr yn y cyfarfod nesaf.

59. **DIWEDDARIAD CYFNODOL GAN GOMISIYNYDD HEDDLU A THROSEDD GOGLEDD CYMRU**

Rhoddodd Comisiynydd Heddlu a Throsedd Gogledd Cymru (PCC) ddiweddariad i Banel Heddlu a Throsedd Gogledd Cymru (PCP) ar gyfer y cyfnod rhwng 1 Tachwedd 2017 ac 1 Mawrth 2018.

Roedd yr adroddiad yn rhoi manylion perfformiad yn erbyn chwarter cyntaf 2017-2021 Cynllun Heddlu a Throsedd. Roedd yr adroddiad hefyd yn cynnwys llythyr gan Mr Ken Finch mewn perthynas â'r cyfweliadau ar gyfer Aelodau Cydbwyllgor Archwilio.

Roedd y Comisiynydd Heddlu a Throsedd wedi gofyn am fwy o wybodaeth i'w gynorthwyo i graffu ar gystodaeth a darparu manylion am y ddarpariaeth sydd ar gael i ferched.

Wrth graffu'r diweddariad, trafododd y Panel Heddlu a Throsedd y canlynol:

- Cam-drin domestig – pwysigrwydd ymyrraeth gynnar a chysylltu ag ysgolion.
  - Dywedodd y Comisiynydd Heddlu a Throsedd bod modiwl addysgol (Perthynas Iach) a ddarperir mewn ysgolion o dan fygythiad ar hyn o bryd gan Lywodraeth Cymru; roedd y Comisiynydd Heddlu a Throsedd yn teimlo bod hyn yn dangos diffyg dychymyg yn arbennig gyda'r gwaith a wneir mewn perthynas â Phrofiadau Niweidiol yn ystod Plentyndod.
  - Roedd yna lawer o waith yn cael ei wneud gydag ysgolion, yn arbennig mewn perthynas â chamfanteisio'n rhywiol ar blant, fodd bynnag roedd y Comisiynydd Heddlu a Throsedd yn teimlo bod yna ddyblygu gan asiantaethau, fyddai angen derbyn sylw.
  - Roedd y Comisiynydd Heddlu a Throsedd yn teimlo bod angen gwneud mwy o waith, yn arbennig mewn perthynas ag ymyrraeth cyflawnwr a byddai'n codi'r mater hwn ymhellach yn y Bwrdd Gweithredol Strategol.
- Ffigurau ar gyfer dioddefwyr twyll:
  - Dywedodd y Comisiynydd Heddlu a Throsedd yr adroddir am drosedd twyll i Action Fraud. Fodd bynnag, mae'n debyg mai nid hwn oedd y system mwyaf effeithiol ac effeithlon, ac roedd Arolygiaeth Cwnstabliaeth ei Mawrhydi yn archwilio Lluoedd ar hyn o bryd ynglŷn â sut yr oeddent yn ymchwilio twyll. Roedd Heddlu Gogledd Cymru yn cyflogi 1 Swyddog Twyll ar hyn o bryd, sy'n hynod dda am atal a chefnogi dioddefwyr twyll; fodd bynnag mae'n debyg y bydd angen mwy o adnoddau yn arbennig gan fod y Cynllun yn canolbwyntio ar bobl mwyaf diamddiffyn yn ein cymdeithas, oedd yn arfer cael eu targedu gan dwyllwyr.
- Arolwg Hyder y Cyhoedd – roedd y Cadeirydd yn cwestiynu defnyddio Heddweision a Swyddogion Cymorth Cymunedol yr Heddlu o fewn cymunedau lleol.
  - Mewn ymateb, ailadroddodd y Comisiynydd Heddlu a Throsedd bod defnyddio Swyddogion yn fater i'r Prif Gwnstabl ac roedd yn annog Aelodau i gysylltu â'u Harolygwyr Ardal lleol am gopi o'u cynlluniau ymgysylltu.
  - Cyfeiriodd y Prif Weithredwr at drafodaethau blaenorol a chyfarfodydd gyda'r Prif Gwnstabl gan nad oedd dulliau traddodiadol o blismona yn ddefnydd gorau o adnoddau.

PENDERFYNWYD-

Nodi diweddariad Comisiynydd yr Heddlu a Throsedd.

60. **AMSERLEN GYFARFOD ARFAETHEDIG AR GYFER 2018/19**

Cyflwynwyd amserlen y cyfarfodydd arfaethedig ar gyfer 2018/19 i Banel Heddlu a Throsedd Gogledd Cymru.

PENDERFYNWYD-

Cytuno ar y rhestr arfaethedig o gyfarfodydd ar gyfer 2018/19 fel a ganlyn:

- **Dydd Llun, 4 Mehefin 2018 am 2.00pm (CCB)**
- **Dydd Llun, 24 Medi 2018 am 2.00pm.**
- **Dydd Llun, 3 Rhagfyr 2018 am 2.00pm**
- **Dydd Llun, 28 Ionawr 2019 am 2.00pm**
- **Dydd Mawrth, 5 Chwefror 2019 am 2.00pm (os bydd pleidlais atal y praesept)**
- **Dydd Llun 25 Mawrth 2019 am 2.00pm**

(Daeth y cyfarfod i ben am 12.15 pm)

CWESTIYNAU I GOMISIYNYDD HEDDLU A THROSEDD GOGLEDD CYMRU

Person sy'n cyflwyno'r cwestiwn	Dyddiad Cyfarfod y Panel	Cwestiwn
Y Cynghorydd Chris Bithell	04/06/18	1. Mewn erthygl yn y Sunday Times (25/03/18), mynegwyd pryder am fethiant yr Heddlu Metropolitanaidd wrth rannu gwybodaeth ynghylch plant dan fygythiad i asiantaethau eraill, megis y gwasanaethau plant, yn groes i argymhellion cryf adroddiadau o bwys yn dilyn ymchwiliadau Babi P a Victoria Climbe. Honnir fod y methiant hwn i raddau helaeth oherwydd pryderon am dorri cyfreithiau diogelu data a bod y llu felly'n rhoi hawliau pedoffiliaid i breifatrwydd o flaen diogelwch a lles plant. All y Panel a chyhoedd Gogledd Cymru fod yn sicr fod Heddlu Gogledd Cymru yn cyflawni ei ddyletswydd wrth gofnodi a rhannu gwybodaeth mor hanfodol yn rheolaidd a phrydlon gydag asiantaethau perthnasol ac yn gwneud y cyfan y gall i sicrhau fod amddiffyn, lles a diogelwch plant o'r pwys mwyaf? Ateb 1. Mae rhannu gwybodaeth gyda phartneriaid yn cael ei gefnogi a'i ategu drwy amrywiol ddarnau o ddeddfwriaeth. Ym mis Tachwedd 2016 roedd Heddlu Gogledd Cymru wedi creu Uned Atgyfeirio Ganolog gyda gweledigaeth i ddarparu ymateb effeithiol a anelwyd at amddiffyn plant, pobl ifanc ac oedolion diamddiffyn rhag niwed. Mae'r cysyniad wedi profi'n hynod fuddiol ac nawr yn cael ei ymgorffori o fewn ein sefydliad, gan gyflawni proses cwbl gyson a llyfn mewn perthynas â gwneud penderfyniadau amserol ynghyd â rhannu gwybodaeth briodol gyda'n hasiantaethau partner. Mae atgyfeiriadau'n cael eu hasesu a'u hymchwilio yn dilyn dull safonol sydd wedi gwella'r broses gwneud penderfyniad mewn perthynas â nodi a rheoli risg yn sylweddol. Lle mae'n ymwneud â phlant a materion diogelu yn cael eu nodi, mae'r wybodaeth hon *bob amser* yn cael ei rhannu gyda'r asiantaethau partner priodol – nid oes unrhyw beth yn gwrthwneud lles a diogelwch plant. Nid yw rhannu gwybodaeth o'r fath wedi'i hynysu i gam-drin plant yn rhywiol fel yr amlinellwyd yn yr ymholiad gwreiddiol, ond yn gyfannol lle mae mater diogelu yn cael ei nodi.

2. Nododd erthygl yn yr un rhifyn o'r Sunday Times (25/03/18) bryderon am fethiant Llywodraeth y DU i gadw ei addewid i hyfforddi 1000 o swyddogion heddlu arfog erbyn mis Mawrth 2018 yn dilyn yr ymosodiadau terfysgaidd ym Mharis a Brwsel yn 2015 a 2016 ac a ail-adroddwyd yn dilyn yr ymosodiadau terfysgaidd yn Westminster, Manceinion a London Bridge.
   Yn ôl y sôn, mae penaethiaid yr Heddlu ond wedi llwyddo i berswadio 650 o swyddogion i hyfforddi i fod ag arfau.
   Beth yw'r sefyllfa bresennol yn Heddlu Gogledd Cymru ynghylch y nifer o swyddogion arfog a hyfforddwyd a'u gallu i fedru delio'n brydlon ac yn effeithlon gydag ymosodiad terfysgaidd yn y rhanbarth os byddai un yn digwydd?

Ateb

2. Yn 2014 ymunodd Gogledd Cymru a Swydd Gaer mewn cytundeb ar y cyd a chreu cynghrair plismona arfog ar y cyd. Mae gan y Gynghrair y capasiti ar hyn o bryd o ran y nifer o Swyddogion gyda Drylliau Awdurdodedig wedi eu hyfforddi, o dan ei asesiad risg a bygythiad strategol plismona arfog (APSTRA). Mae'r heddlu yn rhannu cyfleusterau hyfforddiant drylliau gyda lluoedd yng Ngogledd-orllewin Lloegr. Mae swyddogion wedi eu hyfforddi yn unol ag Arferion Proffesiynol Awdurdodedig (canllawiau cenedlaethol a ddarperir ar gyfer gwasanaeth yr heddlu) ac unedau a sefydlwyd yn genedlaethol gan y Coleg Plismona. Mae swyddogion yn mynychu ymarferion rhanbarthol yn rheolaidd i brofi'r ymateb i ymosodiad drylliau terfysgwr.

   Yn eu hadroddiad a gyhoeddwyd ym Mawrth 2018 roedd HMICFRS yn asesu Heddlu Gogledd Cymru gyda'r trefniadau angenrheidiol i sicrhau y gall gyflawni ei gyfrifoldebau plismona cenedlaethol.

	PANEL YR HEDDLU A THROSEDD **4 Mehefin 2018** **COFNOD PENDERFYNIADAU** **Adroddiad y Prif Weithredwr**

1. CYFLWYNIAD

1.1 Mae'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd ("y Comisiynydd") yn gyfrifol am wneud nifer o benderfyniadau drwy gydol y flwyddyn. Gall y rhain gynnwys penderfyniadau ynghylch materion fel y gyllideb a'r praesept, penodiadau, blaenoriaethau plismona a thrafodion cyfreithiol.

2. SUT Y GWNEIR PENDERFYNIADAU

2.1 Y Polisi Gwneud Penderfyniadau sy'n nodi'r broses y bydd Comisiynydd Gogledd Cymru yn cadw ato wrth wneud penderfyniadau. Mae'n darparu'r paramedrau, yr ymdriniaeth a'r egwyddorion ac yn amlinellu'r gweithdrefnau ar gyfer cofnodi a chyhoeddi'r penderfyniadau a wneir.

2.2 Bydd penderfyniadau'r Comisiynydd yn ymwneud yn bennaf â chyflawni ei swyddogaethau statudol; yn ogystal, mae ar y Comisiynydd ddyletswydd statudol i gofnodi a chyhoeddi penderfyniadau o fudd cyhoeddus arwyddocaol sy'n deillio o arfer y swyddogaethau statudol hynny, boed wedi'u gwneud gan y Comisiynydd yn breifat neu o ganlyniad i gyfarfod o natur gyhoeddus neu breifat.

2.3 Mae'r gofynion statudol yng Ngorchymyn (Gwybodaeth Benodedig) Cyrff Plismona Lleol Etholedig 2011/12 a 13 ("y Gorchmynion") ar gyfer cofnodi a chyhoeddi gwybodaeth berthnasol i benderfyniadau a wneir, yn gofyn am elfennau penodol er mwyn sicrhau tryloywder ac i sicrhau unplygrwydd y rhai hynny sy'n gwneud y penderfyniadau. Bydd penderfyniadau a wneir yr ystyrir eu bod o ddiddordeb i'r cyhoedd yn cael eu cyhoeddi ar wefan y Comisiynydd ac yn cael eu cyflwyno er sylw'r Panel yn yr adroddiad hwn.

3. CRAFFU AR BENDERFYNIADAU'R COMISIYNYDD

3.1 Mae'r Panel Heddlu a Throsedd yn gyfrifol am oruchwylio'r Comisiynydd a chraffu ar benderfyniadau a wneir ganddo.

3.2 Bwriad y Comisiynydd yw cyflwyno i'r panel grynodeb o'r holl benderfyniadau a wnaed ynghyd â chrynodeb o'r rheswm pam y gwnaed y penderfyniad. Bwriedir y bydd hyn o gymorth i'r Panel gyflawni ei ddyletswydd o graffu ar ei benderfyniadau.

4. ARGYMHELLION

4.1 Bod y Panel yn nodi cynnwys yr adroddiad hwn.

5. COFNOD PENDERFYNIADAU

5.1 Mae'r tabl isod yn nodi'r penderfyniadau allweddol a wnaed o 23 Mawrth 2018 hyd 18 Mai 2018.

Dyddiad	Teitl a dolenni i'r penderfyniad llawn	Crynodeb
13.04.18	Trosedd ac Anhrefn – Cyfiawnder Ieuenctid	Cyfraniad o £167,540.00 i'r Timau Troseddu Ieuenctid (TTI) gan y Grant Lleihau Trosedd ac Anhrefn. Mae manylion o'r cyfraniad i bob tîm ar gael ar y wefan. Amcan y TTI yw helpu pobl ifanc a'u harwain oddi wrth drosedd.
13.04.18	Rôl Oedolion Priodol ac Ymwelwyr Dalfeydd Annibynnol	Ni chaiff Ymwelwyr Dalfeydd Annibynnol weithredu fel Oedolion Priodol bellach os nad yw ar gyfer eu plentyn eu hunain neu oedolyn diamddiffyn sydd yn eu gofal. Gan fod Ymwelwyr Dalfeydd yn adrodd ar y ddarpariaeth oedolion priodol mewn dalfeydd ystyriwyd ei bod yn anaddas iddynt gyflawni'r ddwy rôl.
25.04.18	Tadau Gofalgar, Grŵp Cynefin	Cyfraniad o £10,000.00 tuag at Tadau Gofalgar. Dyma raglen sydd wedi ymrwymo i sicrhau diogelwch a lles plant drwy weithio gyda thadau sydd wedi cam-drin neu esgeuluso plant neu gam-drin eu mam o'u blaen.
25.04.18	Ymgynghorwyr Trais Domestig Annibynnol (IDVA)	Bydd cyfraniad o £17,471.63 ar gael gan y Grant Lleihau Trosedd ac Anhrefn i gefnogi darpariaeth IDVA yn Sir y Fflint, Conwy a Sir Ddinbych. Defnyddir yr arian i barhau i ddarparu ymyrraeth argyfwng arbenigol a gwasanaethau cynnal i ddioddefwyr cam-drin domestig risg uchel.
25.04.18	Rhaglen Ymyriadau Cyffuriau	Mae hyn yn cadarnhau cyfraniad o £792,622.00 tuag at Y Rhaglen Ymyriadau Cyffuriau. Nod y Rhaglen Ymyriadau Cyffuriau yw darparu gwasanaeth i geisio lleihau faint mae defnyddwyr sylweddau yn ei droseddu, drwy gynorthwyo'r grŵp penodol yma o bobl i dderbyn triniaeth cyffuriau.

25.04.18	Trais yn erbyn Merched, Cam-drin Domestig a Thrais Rhywiol Gogledd Cymru (VAWDASV)	Yn dilyn cynnig yng nghyfarfod Bwrdd VAWDASV Gogledd Cymru, penderfynwyd mai Swyddfa'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd (OPCC) ddylai fod yn gorff atebol (Bancwr Rhanbarthol) ar gyfer darparu gwasanaethau Cynghorydd Annibynnol ar Drais Domestig (IDVA) ar draws yr ardal. Mae’r cyllid ar y cyd ar gyfer 2018/19 yn cynnwys y cyllid cyfredol gan Swyddfa’r Comisiynydd Heddlu a Throsedd a’r grant VAWDASV (a dalwyd gynt i'r Awdurdodau Lleol) sydd i’w cyfuno i un pot i warchod yr IDVA, ISVA, CSA, a rhaglenni troseddwyr yn y chwe awdurdod lleol.
25.04.18	Rhwydweithiau Cymunedol OWL Cymru	Darparu cyfraniad o £22,893 tuag at redeg rhwydwaith gymunedol OWL sy’n cynnwys ardaloedd yn Sir y Fflint a Wrecsam. Mae’r adnodd hwn yn helpu i gryfhau a datblygu cymunedau lleol drwy ddefnyddio technegol gwybodaeth a chyfathrebu i ddwyn cymunedau a’r heddlu at ei gilydd er mwyn helpu i atal trosedd. Mae hefyd yn gwella diogelwch a lles pobl sy’n byw ac yn gweithio, ac yn ymweld â Gogledd Cymru.
25.04.18	Plant a Effeithir gan Rieni yng Ngharchar (CAPI)	Gwnaed cyfraniad o £9,500.00 gan y Grant Lleihau Trosedd ac Anhrefn. Mae’r cyfraniad hwn yn cefnogi dwy swydd, Rheolwr Rhaglen Rhanbarthol a Swyddog Rhaglen. Diben y prosiect aml asiantaeth hwn yw gwella dealltwriaeth o sefyllfa bresennol plant a theuluoedd a effeithir gan garchariad yng Ngogledd Cymru, clustnodi’r plant hynny a chynyddu mynediad at gymorth.
25.04.18	Canolfan Gymorth Trais a Cham-drin Rhywiol – RASAC	Mae’r penderfyniad hwn yn ymateb i gais i ddarparu arian yn benodol i leihau’r amser aros cynyddol ar gyfer cwnsela dioddefwyr sydd wedi eu treisio, ac i gefnogi dioddefwyr sydd wedi eu treisio a’u cam-drin fel plant. Mae cyfraniad unigol o £12,000 wedi ei wneud i gynorthwyo i ddelio gyda mwy na 100 o gleientiaid gyda mwy na 40 ar y rhestr aros am gwnsela.

25.04.18	Gwasanaethau Dioddefwyr	Mae cyfraniad o £773,612 wedi ei wneud gan Grant Gwasanaethau Dioddefwyr i amrywiol sefydliadau yng Ngogledd Cymru er mwyn darparu gwasanaeth uniongyrchol i ddioddefwyr trosedd. Gellir gweld holl fanylion y cyfraniadau ar y wefan.
14.05.18	Cyflogaeth Prif Swyddogion yn y dyfodol	Un o argymhellion yr Ymchwiliad Leveson oedd bod Prif Swyddogion yn datgan eu cyflogaeth yn y dyfodol o fewn 12 mis o adael gwasanaeth yr heddlu wrth y Prif Gwnstabl neu wrth Gomisiynydd yr Heddlu a Throsedd. Mae'r Prif Gwnstabl wedi gwneud y datganiad hwn, a gymeradwywyd gan Gomisiynydd yr Heddlu a Throsedd.
16.05.18	Penodi Aelod Annibynnol	Mae penderfyniad wedi ei wneud i holi i Goleg yr Heddlu benodi aelod annibynnol i fod a throsolwg dros y broses o benodi prif gwnstabl. Bydd yr aelod annibynnol yn ymwneud â'r holl broses ac yn darparu adroddiad i'r Panel Heddlu a Throsedd ynglŷn â pha mor deg ac agored yw'r broses.

5.2 Mae gwybodaeth ychwanegol i'w chael ar wefan y Comisiynydd (**How we make decisions**).

6. TRAFODION CYFREITHIOL

6.1 Yn unol â'r "Gorchmynion", mae'r Comisiynydd yn cyhoeddi gwybodaeth am y Contractau, Trafodion Eiddo ac Atgyfeiriadau i'r Archebion Sefydlog y mae wedi eu cymeradwyo.<0}

6.2 Rhoddir yr adroddiad hwn i'r Cydbwyllgor Archwilio er gwybodaeth ac i'w chraffu.<0}

6.3 Gellir dod o hyd i'r adroddiad diweddaraf ar gyfer y cyfnod sy'n dod i ben ar 31 Mawrth 2018 trwy glicio yma.<0}

7. PAPURAU CEFNDIR

7.1 Polisi Gwneud Penderfyniadau, OPCC Gogledd Cymru<0}

7.2 Gorchymyn (Gwybodaeth Benodedig) Cyrff Plismona Lleol Etholedig 2011<0}

7.3 Gorchymyn (Gwybodaeth Benodedig) Cyrff Plismona Lleol Etholedig (Diwygiad) 2012<0}

7.4 Gorchymyn (Gwybodaeth Benodedig) Cyrff Plismona Lleol Etholedig (Diwygiad) 2013<0}

Awdur yr Adroddiad

Stephen Hughes, Prif Swyddog Gweithredol
Meinir Jones, Swyddog Gweithredol<0}

{*Paratowyd yr adroddiad hwn ar 18 Mai 2018).*<0}

Update for the Police and Crime Panel
4th June 2018
Arfon Jones, Police and Crime Commissioner, North Wales

Introduction

This is my report to the Panel for the period from 1st March to the 1st May 2018.

This report deals with performance against the 2017-2021 Police and Crime Plan. The report is not concerned with the specific statutory reporting requirements. It is concerned primarily with the Panel's broader function under section 28 (6) of the Police Reform and Social Responsibility Act 2011 (the Act) to review or scrutinise decisions made or other actions taken by the Police and Crime Commissioner (the Commissioner) for North Wales and to make reports and recommendations to me as Commissioner in that regard. Also, pursuant to section 13 (1) of the Act, it provides the Panel with the information which the Panel reasonably requires of the Commissioner for carrying out its functions (the specific requests).

Section One: My scrutiny of North Wales Police

Panel members will be aware that in 2017-2021 I have decided to prioritise those areas identified as the main areas of threat, risk and harm. Namely:

- **Domestic Abuse**
- **Modern Slavery and Human Trafficking**
- **Sexual Abuse including Child Sexual Exploitation**
- **Organised Crime Groups**

In addition to these priorities, a visible and accessible police service continues to be of importance to the public. The Plan reflects what the public and the Police and Crime Panel have told me and **Delivering Safer Neighbourhoods** remains a priority for me.

Accordingly I now scrutinise North Wales Police by measuring its performance against these five priorities. The principal medium through which I carry out that scrutiny function continues to be the Strategic Executive Board (SEB) which I chair and on which the Chief Constable and his senior officers sit. A performance report is presented by the Force at each SEB meeting which sets out the current position and challenges in respect of each priority.

Whilst I monitor the Force's performance against these five priorities at my SEB meetings, it is of course a requirement that other aspects of policing continue to be delivered effectively and efficiently. In that respect, some information regarding core policing is also scrutinised at SEB.

Priority 1: Domestic Abuse

Significant improvements continue to be seen in the reviews undertaken in respect of domestic abuse, CSE, Stalking and Harassment and Modern Day Slavery investigations compared with the March 2017 baseline. This progress has been commented on in recent inspection reports.

Although there has been a 20.8% increase in repeat victims year on year, the recent trend is downwards. This is being investigated to understand whether this is linked to positive outcomes from activity during the year. The level of repeat offending has also seen a year on year reduction, currently down 6.8%.

OFFICIAL SENSITIVE - FOR POLICE USE ONLY

Repeat Victims - Domestic Abuse

Definition: Victims of domestic abuse during the last full week who have also been a victir

HEDDLU GOGLEDD CYMRU
Gogledd Cymru diogelach
NORTH WALES POLICE
A safer North Wales

Week 52

Current Week	YTD	LYTD	% Change
36	2,197	1,819	**20.8%**

Document Last Refreshed: 06/04/2018 02:31

Current Signals

Ynys Mon	Gwynedd North	Gwynedd South	West Conwy	Denbigh Coastal	Conwy Rural	Flintshire North	Flintshire South	Wrexham Town	Wrexham Rural

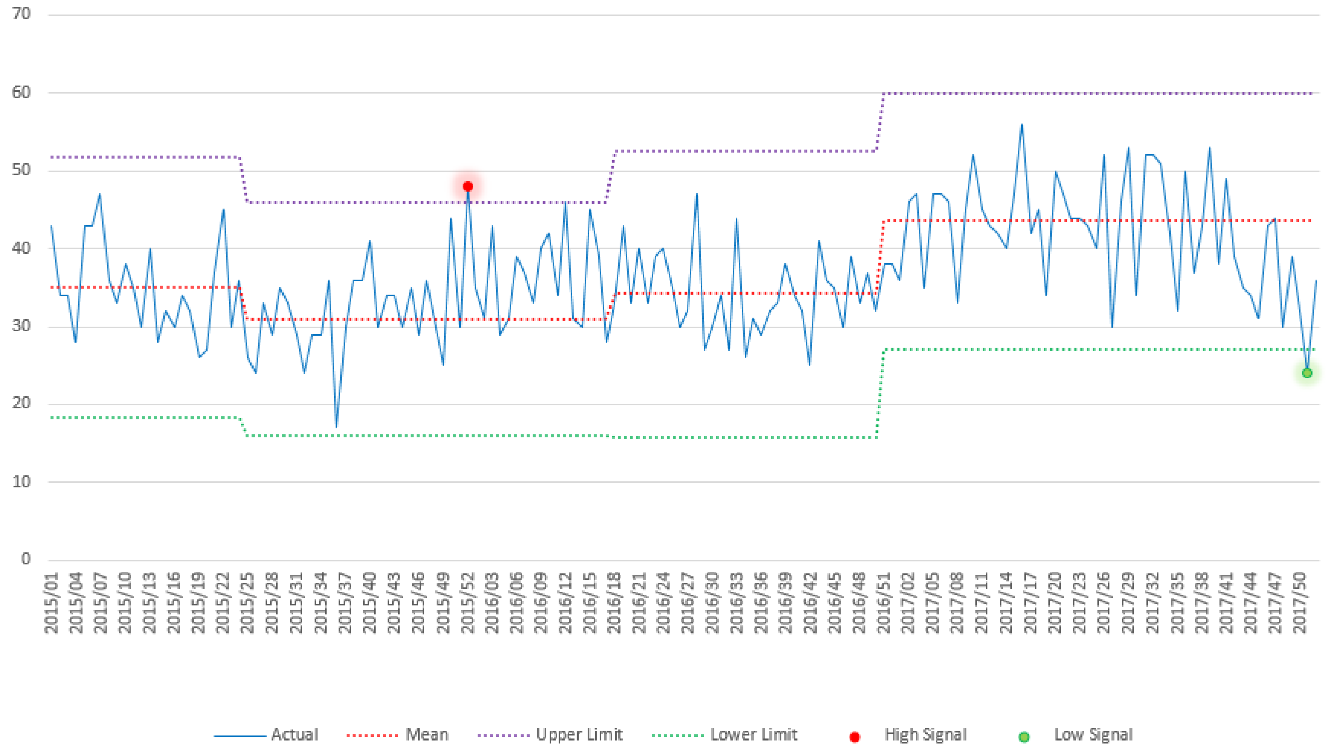

CPS data show Domestic Abuse court cases to be consistent and positive:

	Successful	Total Cases	% successful
Month	79	97	81.4%
Year to date	874	1079	81.0%
Last year to date	770	992	77.6%

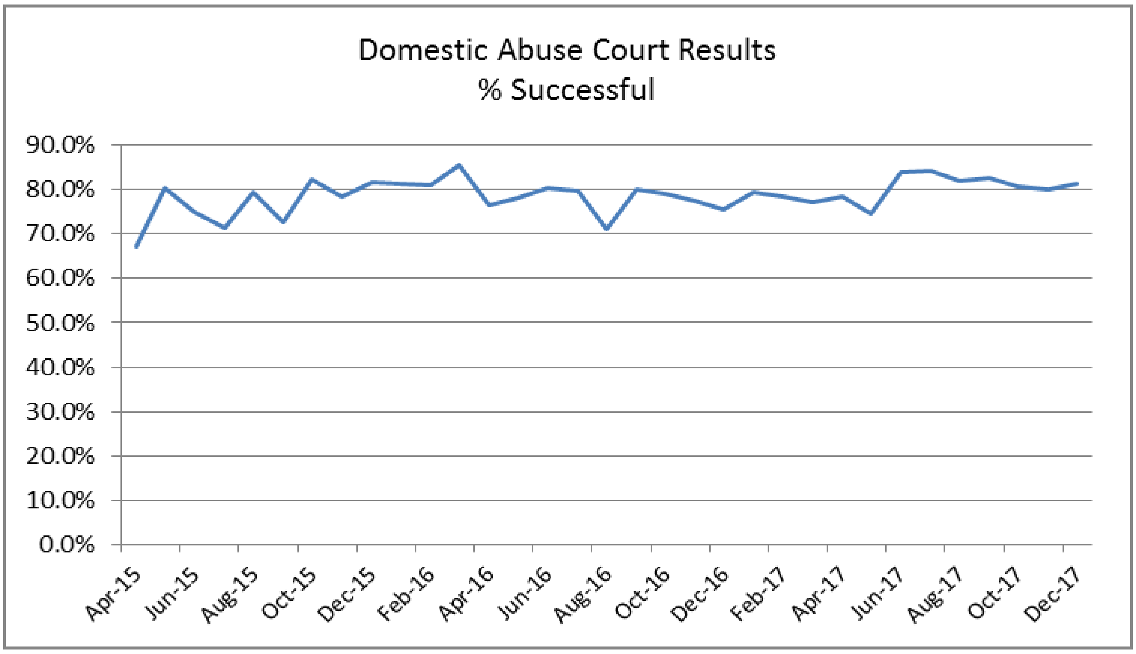

OFFICIAL SENSITIVE - FOR POLICE USE ONLY

Repeat Offenders - Domestic Abuse

Definition: Domestic abuse offenders during the last full week who have also committed a dom

HEDDLU GOGLEDD CYMRU
Gogledd Cymru diogelach
NORTH WALES POLICE
A safer North Wales

Week 52

Current Week	YTD	LYTD	% Change
12	833	894	**-6.8%**

Document Last Refreshed: 05/04/2018 07:51

Current Signals

Ynys Mon	Gwynedd North	Gwynedd South	West Conwy	Denbigh Coastal	Conwy Rural	Flintshire North	Flintshire South	Wrexham Town	Wrexham Rural

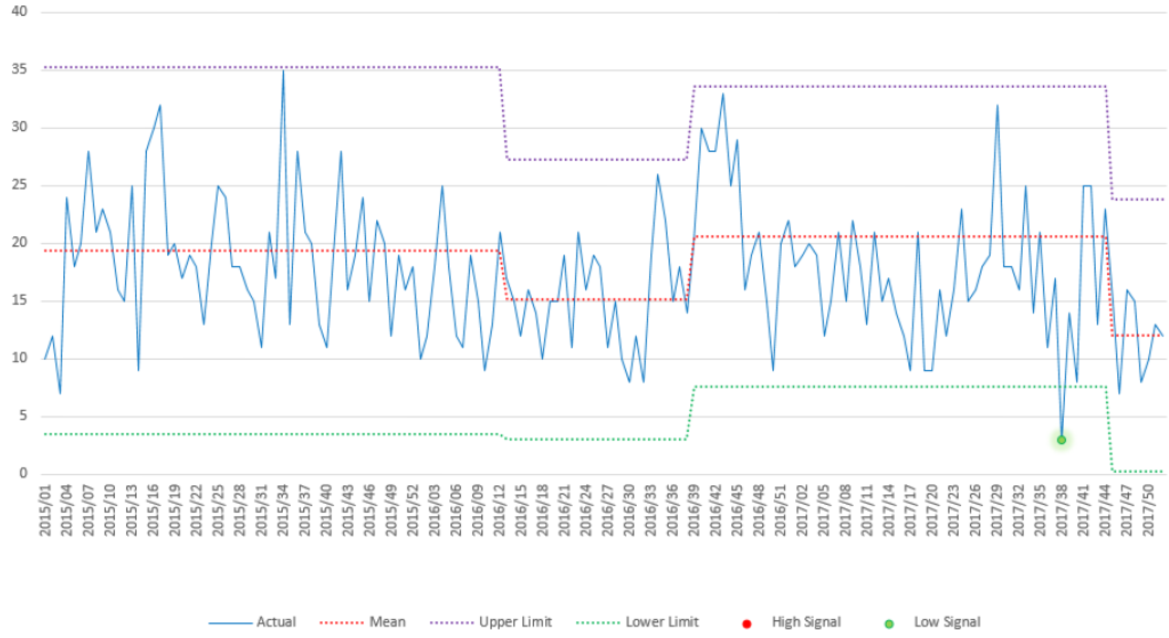

Work is underway to advertise and employ staff to undertake domestic abuse victim surveys. This team will be located within the Victim Help Centre. This will ensure that there will be opportunities to identify further domestic abuse victim support needs.

The College of Policing is yet to publish an Authorised Professional Practice on Stalking and Harassment. However, North Wales Police has assessed that this work is of utmost importance to

improve its service to victims of these crimes, and this work has been progressed as a priority. The training package delivered to officers has been supported by an intranet and printed poster awareness raising campaign.

How have I made a difference during this period?

- I continue to work with representatives from the Force's Protecting Vulnerable People Unit to scrutinise domestic abuse cases and other PVPU matters. My team are currently working with the Force to agree a method of identifying issues that manifest in Domestic Abuse cases, and how lessons can be learnt from those issues.
- Dr Cerys Miles has recently joined the Violence Against Women Domestic Abuse & Sexual Violence (VAWDASV) team in Welsh Government. Dr Miles is a forensic psychologist working as Head of Perpetrator Policy for VAWDSV across Wales, supporting the development and commissioning of effective perpetrator services. I recently met with Dr Miles and Nazir Afzal, the Welsh Government's Regional VAWDASV Advisor, to discuss how we can move perpetrator interventions forward in North Wales via our VAWDASV Board.
- Representatives from my team attended meetings of the North Wales Violence Against Women, Domestic Abuse and Sexual Violence Strategic Board. The Board's Strategy and Needs Assessment have now been agreed and signed off and focus moves to the action plan delivering this vital agenda;
- The Welsh Government's draft guidance for the commissioning of violence against women, domestic abuse and sexual violence services in Wales has recently been published. We are in the process of drafting the OPCC's views on the guidance, however I am confident we are in a strong position locally and the commissioning framework my office helped to develop with colleagues on the VAWDASV Board fully complies with the draft guidance;
- HM Government's Ministry of Justice recently published a consultation on Transforming the Response to Domestic Abuse. My Chief Executive and I attended a ministerial event in Cardiff to discuss the consultation. The consultation closes on the 31st May 2018.
- My lead officer for Domestic Abuse attended The Suzy Lamplugh Trust's Conference "Reporting Stalking: Best Practice in Stalking Cases" in London recently. As a result of attendance at this conference work is ongoing to establish how many people have been arrested year to date, and subsequently charged with stalking offences in North Wales; what specific support is available for victims of stalking in North Wales; are Police Information Notices issued in North Wales in stalking cases; how NWP officers and control room staff are trained to recognise a course of conduct as stalking; and once stalking is identified is there a multi-agency response to the victims' needs and the perpetrator's behaviour?

Priority 2: Modern Day Slavery and Human Trafficking

There continues to be large amounts of activity being undertaken some of which is being nationally recognised.

Extensive partnership work continues and is being developed.

There were four modern slavery crimes reported in December, the month just audited. These cases have recently been reviewed at a Modern Day Slavery Scrutiny Panel meeting, on which my office is represented.

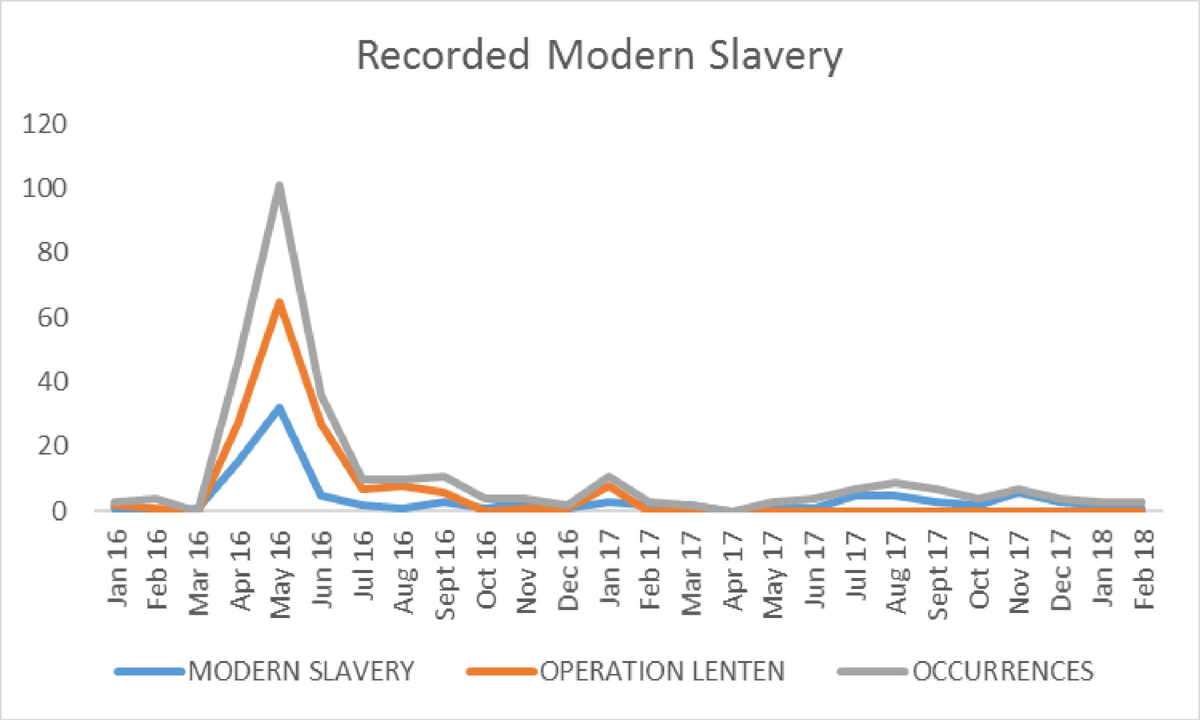

The following activities were carried out by North Wales Police between the 1st March and 1st May in respect of this policing priority:

- Do Disturb Campaign rolled out in Llandudno town in conjunction with Neighbourhood Policing Team, Victim Support Officer, Special Constables and Soroptomists.
- Gwent police's Modern Day Slavery Team visited to introduce their new team and to discuss what works with North Wales Police.
- Officers attended homeless shelters across North Wales to supply Modern Day Slavery details and posters.
- Input to Conwy Councillors along with PCC's office.
- Modern Day Slavery awareness raised on International Women's day with the Soroptomists.
- Conference / awareness training planned with the Health Service - to be delivered to nurses in relation to drug users and county lines issues.
- Positive feedback received in respect of the high profile of Modern Day Slavery in the area from HMICFRS.
- Intelligence submissions and public awareness is ever improving with six premises recently identified for intervention. Intelligence submissions continue to be shared and multi-agency operations having been conducted at the respective locations. In cases where no criminality

has been identified other positive outcomes have been achieved utilising partners' legislation – for example minimum wages etc.

- Awareness raising session provided to Cartrefi Conwy Housing Association. Representatives from Cartrefi Conwy are now invited to the Modern day Slavery Partnership Board.
- 6 Local Authority SPOCs for Modern Day Slavery have now been identified.

How have I made a difference during this period?

- The OPCC is represented on a Modern day Slavery Scrutiny panel which reviews Modern Slavery cases against national investigative standards to assess compliance.
- I am represented on the North Wales Regional Modern Slavery Group. There hasn't been another meeting of the Regional Modern Slavery Group since my last update. The next meeting will be held on Wednesday 13th June. An invitation has been extended to Mrs Pat Astbury as lead member for the Panel on Modern Slavery to attend this particular meeting.
- I have sent a joint letter with Annwen Morgan, who is chair of the Regional Group, to the Public Service Boards to encourage further involvement from partners, especially local authority elected members. I look forward to seeing nominated members from the PSBs at the next regional meeting.
- I continue to monitor Force performance on modern slavery through the Strategic Executive Board.
- I attend quarterly meetings of the Association of Police and Crime Commissioners' National Anti-Trafficking and Modern Slavery Network.
- I visited the Operation Lenten team, an on-going investigation into child sexual exploitation and modern slavery offences. As a result of this investigation North Wales Police have recorded hundreds of crimes, including modern slavery offences. Vulnerable young victims have been identified and continue to receive support from the Victim Help Centre.

Priority 3: Sexual Abuse including Child Sexual Exploitation (CSE)

Current reported levels of Child Sexual Exploitation crimes remain low with little resulting repeat victimisation or offending.

An agreement has been reached regionally to re-introduce a Return Home Interview Team (Barnardos previously provided this service before funding was withdrawn) which will complete return home interviews for missing children across North Wales. This team should improve the intelligence picture from missing children that will inform intervention activities undertaken by North Wales Police.

North Wales Police works with partners to deliver joint action plans to ensure a high quality and consistent service for all victims of Child Sexual Exploitation.

Effective and timely information sharing between partner agencies is vitally important in the fight against Child Sexual Exploitation. North Wales Police is currently in the process of drafting a regional Information Sharing Protocol for Child Sexual Exploitation, Missing and Trafficking.

North Wales Police are currently working in conjunction with the Regional CSE Social Worker to complete an audit around CSE cases. This audit will review investigative timelines and the potential blockers currently being experienced across the North Wales region. The result of the audit will be delivered to the CSE Executive Board to influence improved working practices across North Wales.

OFFICIAL SENSITIVE - FOR POLICE USE ONLY

Document Last Refreshed: 06/04/2018 00:08

HEDDLU GOGLEDD CYMRU
Gogledd Cymru diogelach
NORTH WALES POLICE
A safer North Wales

Week 52

Current Week	YTD	LYTD	% Change
1	83	81	**2.5%**

Current Signals

Ynys Mon	Gwynedd North	Gwynedd South	West Conwy	Denbigh Coastal	Conwy Rural	Flintshire North	Flintshire South	Wrexham Town	Wrexham Rural
									High (1)

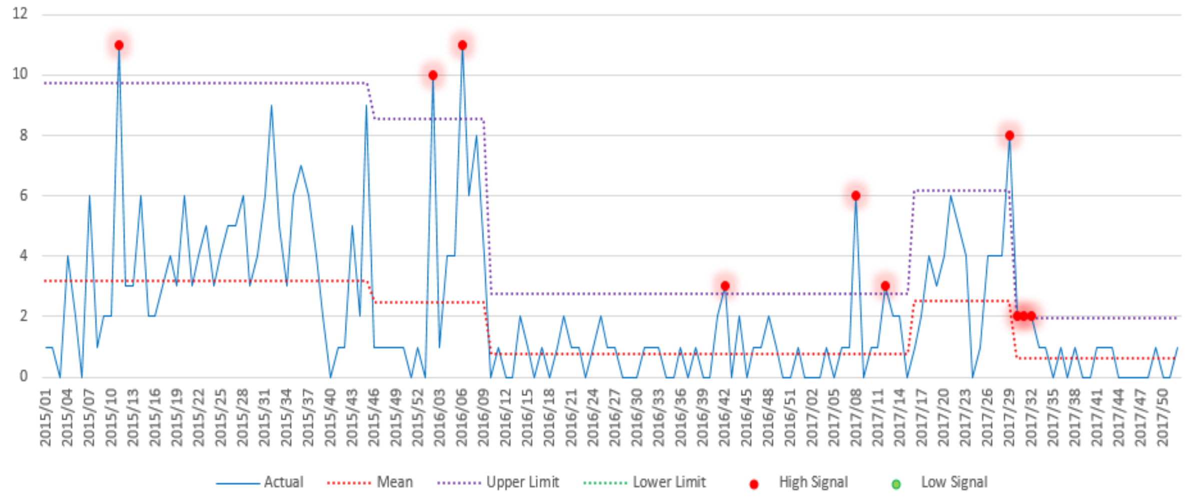

National CSE disruption guidance is due out imminently. The release of the National guidance is awaited prior to the publication and launch of the North Wales CSE disruption guidance. This

guidance will educate and inform disruption activity at a neighbourhood and serious organised crime level.

Child Abduction Warning Notices (CAWN) are a useful tool in the disruption of CSE. The current guidance is being reviewed and will be relaunched to increase their use and effectiveness. The National CAWN guidance and disruption tool kit have not yet been released but are due imminently. These will be reviewed and form part of NWP practices.

A number of forces across the country have been using CSE suspect warning letters. These have been used when forces have low level concerns about a person's behaviour or conduct towards a child but when it does not constitute an offence. Advice and guidance has been sought from these forces and a North Wales specific letter has been drafted. Following a meeting with the Lucy Faithful Foundation these letters will be issued in conjunction with leaflets signposting offenders to seek support and help from the Lucy Faithful Foundation.

The CSE Protocol under the All Wales Child Protection Procedures is currently being reviewed and updated. The guidance will be published in draft form for consultation in September.

How have I made a difference during this period?

- During a visit to Danger Point I was made aware of the dangers that the social media app Musical.ly poses to children. As a result I have urged parents to increase the safety and privacy settings on their children's mobiles and apps. This particular app allows you to lip sync to songs and it is posted online, once this video has been uploaded people can comment and invite individuals to join group chats. This app can be used to groom and incite young people.
- In addition to raising awareness about the dangers of the Muscial.ly app I have also warned parents and guardians about the locations settings on the Snapchat App. The location service on phones can allow followers to pinpoint an individual's exact location. This is extremely concerning and puts individuals in a vulnerable position; this can be used as a tool by groomers to identify locations of children. Again parents and guardians need to be aware and have the right knowledge on how to protect their children.
- Representative from my office attended the Lucy Faithful Foundation's Conference. The aim of the conference was to encourage partnership working between emergency services, county councils, education and third sector organisations to reduce the threat that CSE poses to our local communities.

Priority 4: Organised Crime Groups (OCG)

Year on year there has been a 6.1% increase in Drugs occurrences, up from 1270 to 1347. The majority of these have been possession offences.

Crime Survey England & Wales - Perceptions of Drug Use

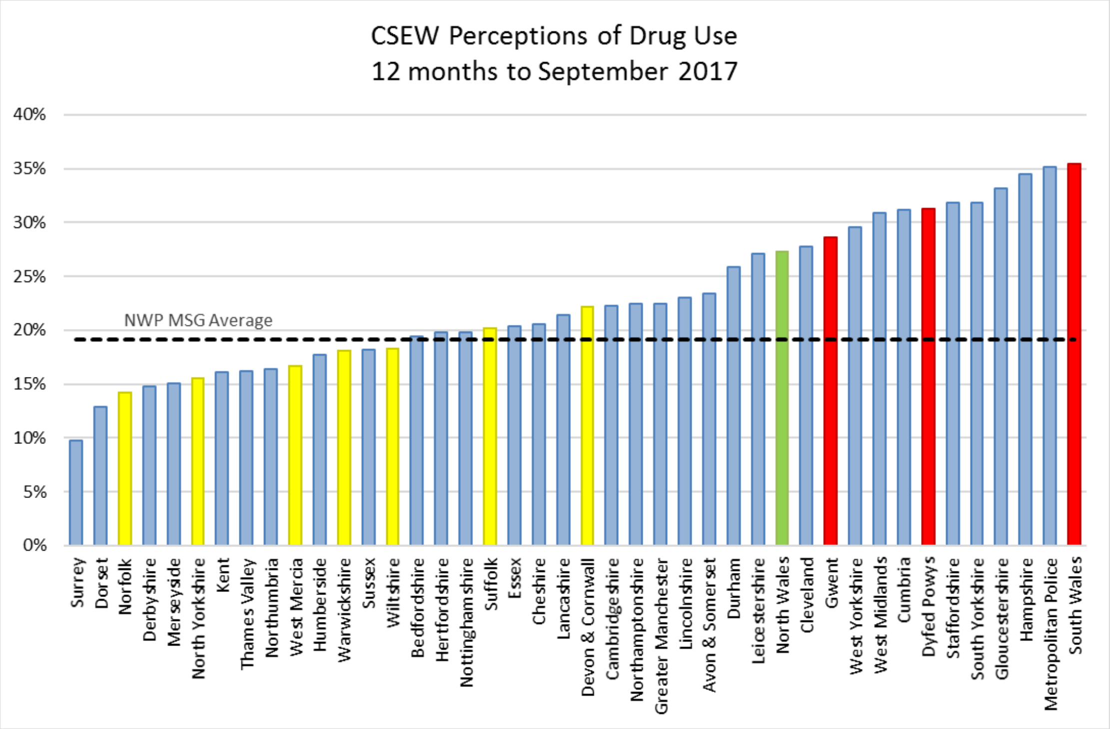

Perceptions of Drug Use (how much of a problem are people using or dealing drugs within 15 minutes walk of their home) sits at 27.3% for the 12 months to September 2017, showing a 3.1 pp negative decrease from the 12 months to June 2017. North Wales Police falls by 2 places to 30th nationally, also falling to 8th in our MSG but remaining 1st in Wales.

Operation Scorpion continues to receive positive coverage within the media and highlights that tackling Serious and Organised Crime (SOC) is a force priority.

Operation Zeus - Large investigation into the criminal activities of persons supplying controlled drugs across the North West Wales area. The first phase will conclude in the forthcoming period with a large number of defendants having entered guilty pleas. This will be a further opportunity to highlight the consequences of being involved in SOC.

Intelligence demonstrates that 2 County Lines Organised Crime Groups have moved out of the force area due to police activity consistently pursuing and disrupting the individuals and premises involved.

Proactive resources working closely with Safer Neighbourhood Teams have continued to target those committing SOC across the towns and communities of North Wales with great success:

- Op Lamberts – 3 individuals convicted and sentenced to over 10 years imprisonment for conspiracy to supply class A drugs
https://www.dailypost.co.uk/news/north-wales-news/heroin-crack-cocaine-flintshire-gang-14149860

- Local Media coverage regarding drug dealers targeting the homes of vulnerable people in Deeside
http://www.leaderlive.co.uk/news/16032699._Cuckoo__drug_dealers_targeting_homes_of__vulnerable_people__in_Deeside/

- Drug raids in properties across Deeside publicised (15/03/18)
http://www.leaderlive.co.uk/news/16089604.Large_quantity_of_suspected_Class_A_drugs_seized_as_North_Wales_Police_carry_out_raids_in_Deeside/

- Local media coverage of drug warrants in Rhyl
https://www.north-wales.police.uk/news-and-appeals/more-drugs-warrant-success-in-rhyl

- Local and regional media coverage of Operation Rattle arrests
https://www.dailypost.co.uk/news/north-wales-news/armed-police-drug-dogs-drones-14330978
https://www.liverpoolecho.co.uk/news/liverpool-news/norris-green-drug-dealer-jailed-14108210

- Local & national media reporting on Operation Ulysses sentencing. This was a Dyfed-Powys led investigation requiring close liaison with NWP to target an OCG which consisted of many North Wales based OCG members and North Wales stash locations. High purity cocaine and heroin was trafficked from the Llandudno Junction and Penmaenmawr areas of North Wales down to Ceredigion and Carmarthenshire where it would be distributed in local communities.
https://www.walesonline.co.uk/news/wales-news/crime-gang-bosses-dealers-couriers-14407554
https://www.dailypost.co.uk/news/drugs-gang-locked-up-almost-14386973
http://www.itv.com/news/wales/2018-03-13/drugs-gang-sentenced/

The development of a 'Pathways into Serious Organised Crime' Profile is work in progress. When complete this profile, produced from multi-agency data, will identify opportunities to intervene at key points in a person's journey into Serious Organised Crime.

Following the Ministry of Justice's Locality Reviews at three large North Wales towns, a number of recommendations were made to improve the multi-agency response to the criminal exploitation of vulnerable people by Organised Crime Groups in North Wales. These recommendations were launched at a multi-agency event on the 21st March aimed at kick starting a multi-agency drive to improve service in this area. One key focus will be educating young people about the perils of being drawn into Serious Organised Crime.

How have I made a difference during this period?

- My office and I have been researching worldwide diversionary schemes to tackle the issue that substance misuse and organised crime have on our local communities. Panel Members will be aware that I have been very vocal about wanting to target the underlying causes of offending instead of dealing with offences in isolation. Unless the underlying causes of offending are resolved it is unlikely that a repeat offender will cease their offending once they have been convicted.
- I have received presentations from Durham Constabulary on their Checkpoint Programme and Avon and Somerset Constabulary on the Bristol Education Programme. I am currently working closely with North Wales Police to develop a diversionary scheme that is best suited to North Wales.
- Checkpoint is a diversionary scheme for low level offenders who instead of entering the Criminal Justice Service are allocated a practitioner for a four month period who helps the

individual concerned tackle whatever issues they might have, such as substance misuse, mental health, finance or housing etc. Once the scheme has been completed the offender does not receive a criminal conviction. However, should the offender fail to complete the programme they are sentenced as usual.

- The Bristol Education Programme is a 4 hour scheme/session, similar to a speed awareness course. Offenders found in possession of a small quantity of drugs are eligible to attend the sessions. The purpose of the Programme is to provide recreational users with the chance of avoiding prosecution whilst at the same time gaining an understanding of the harms caused by consuming illegal substances. The scheme reduces demand on front line officers who can complete a ticket, confiscate the substance and deal with individuals within 40 minutes. The current system can take hours due to officers having to convey offenders to custody suites. Similarly to the Checkpoint programme the Bristol Education Programme also signposts individuals to local services if additional support is required. Offenders who fail to complete the course will go through the Criminal Justice System as usual.
- I have written jointly with Ron Hogg Durham Police and Crime Commissioner and David Jamieson West Midlands Police and Crime Commissioner to Victoria Atkin MP Minister for Crime, Safeguarding and Vulnerability to address the inaccuracies of her letter regarding the Government's consideration of implementing Drug Consumption Rooms. Please find a link to this letter below.

  2018.05.04 Victoria Atkins MP.pdf

- I met with representatives from Crimestoppers to discuss County Lines and the Cuckooing of vulnerable properties;

Priority 5: Delivering Safer Neighbourhoods

National indicators remain positive with the public of North Wales likely to agree that police understand (76.0% of the public agree) and are dealing with community issues. NWP sit 7th and 13th highest respectively amongst all Forces.

Force social media accounts show a healthy and growing engagement which was backed up by the recent Public Confidence Survey which showed higher levels of engagement and positive feedback on accessibility.

Mobile Devices have now been deployed to 600 additional users in March. All officers and PCSOs, as well as selected staff roles, now have access to the new mobile devices, providing users with the ability to be out and about more in the communities they serve rather than being tethered to the station.

In order to meet the Safer Neighbourhoods Force Delivery Plan actions a new meeting has been introduced. The purpose of this Group is to work collaboratively Force wide with key stakeholders to improve the understanding and delivery of Neighbourhood Policing in order to improve community safety; reduce crime, disorder and harm; improve public perceptions and build stronger ties within communities.

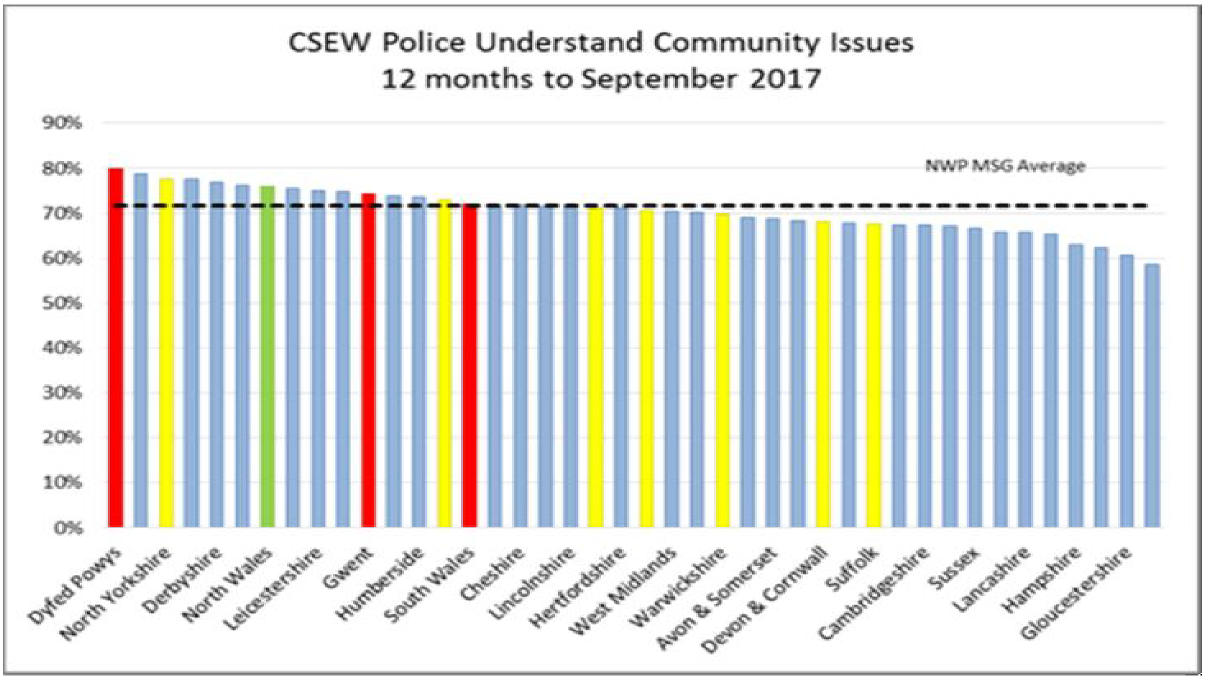

Core Policing Issues:

Given the high profile given to Knife Crime nationally at the moment I asked North Wales Police to provide me with Knife Crime data at the last Strategic Executive Board meeting on the 17th April 2018.

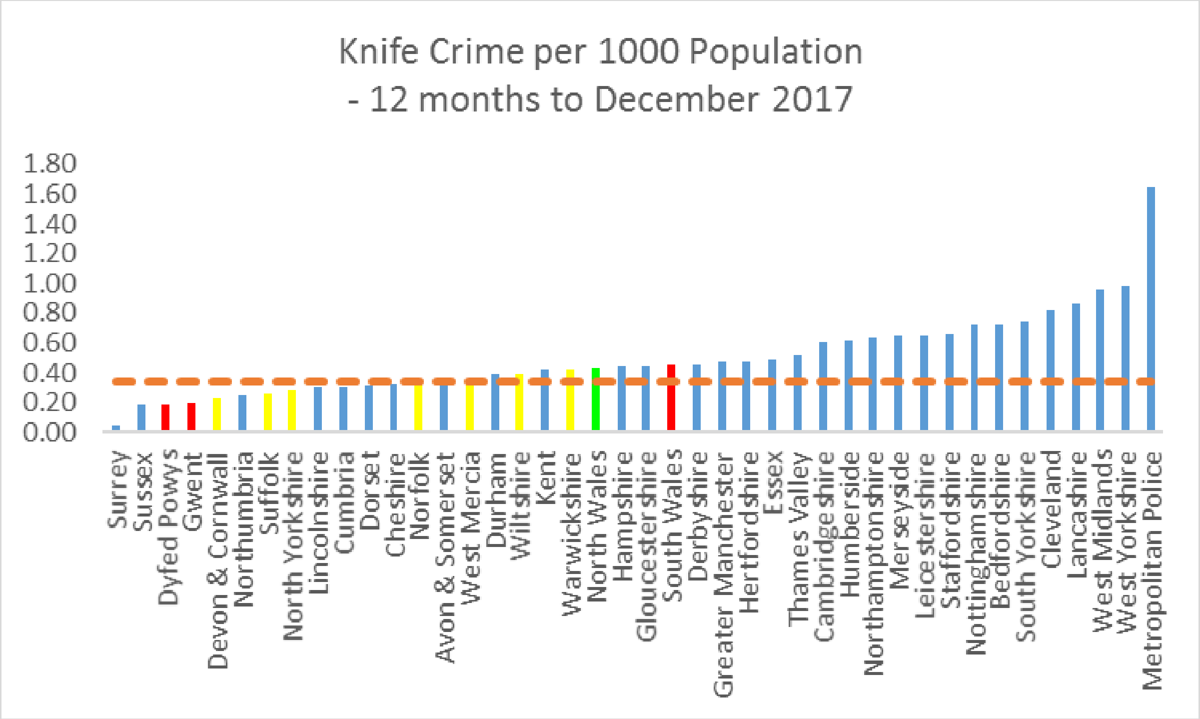

When compared to other forces North Wales sits just above the MSG average in 20th place nationally, 8th in our Most Similar Group and 3rd in Wales with 0.44 knife crimes per 1000 population.

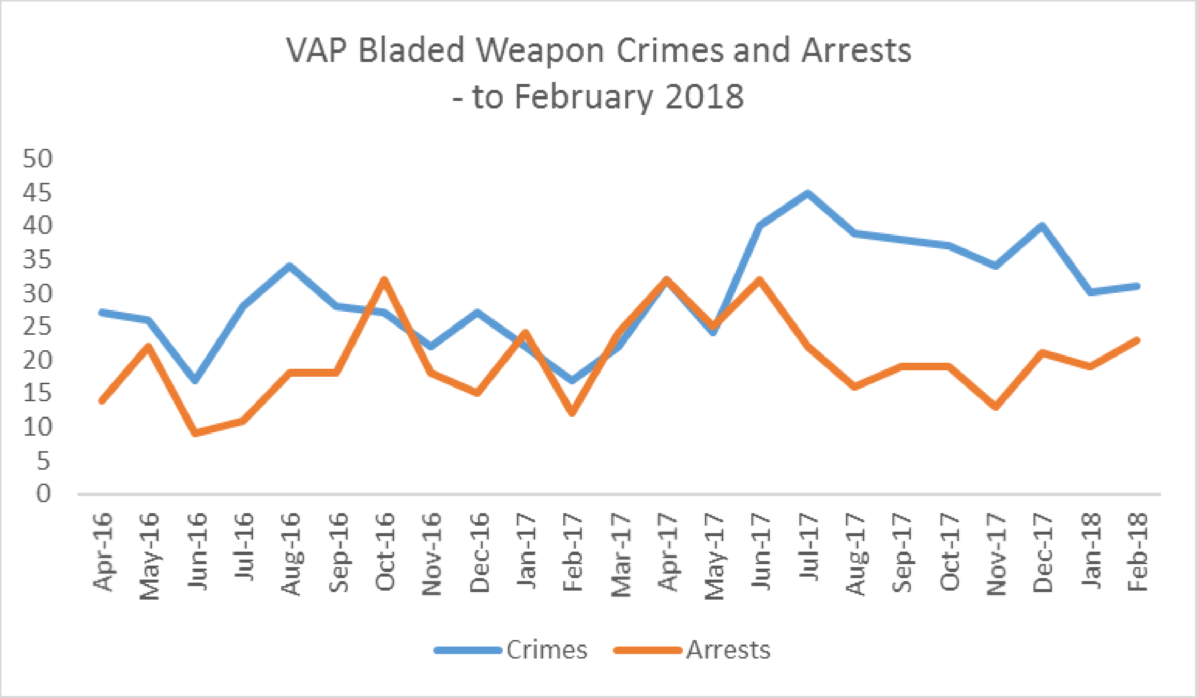

The above data show the number of crimes, classified as Violence Against the Person, that have been recorded, where a knife / blade / sharp instrument has been recorded as the Weapon Used. The "Arrest" data refer to the crimes in which at least one person has been recorded as "Arrested".

National Performance

In the most recent data published by the Office of National Statistics (comparing crime between December 2016 and December 2017) North Wales Police were ranked 15th with an 18% increase.

Percentage change of All Crime Excluding Fraud year to date December 2017

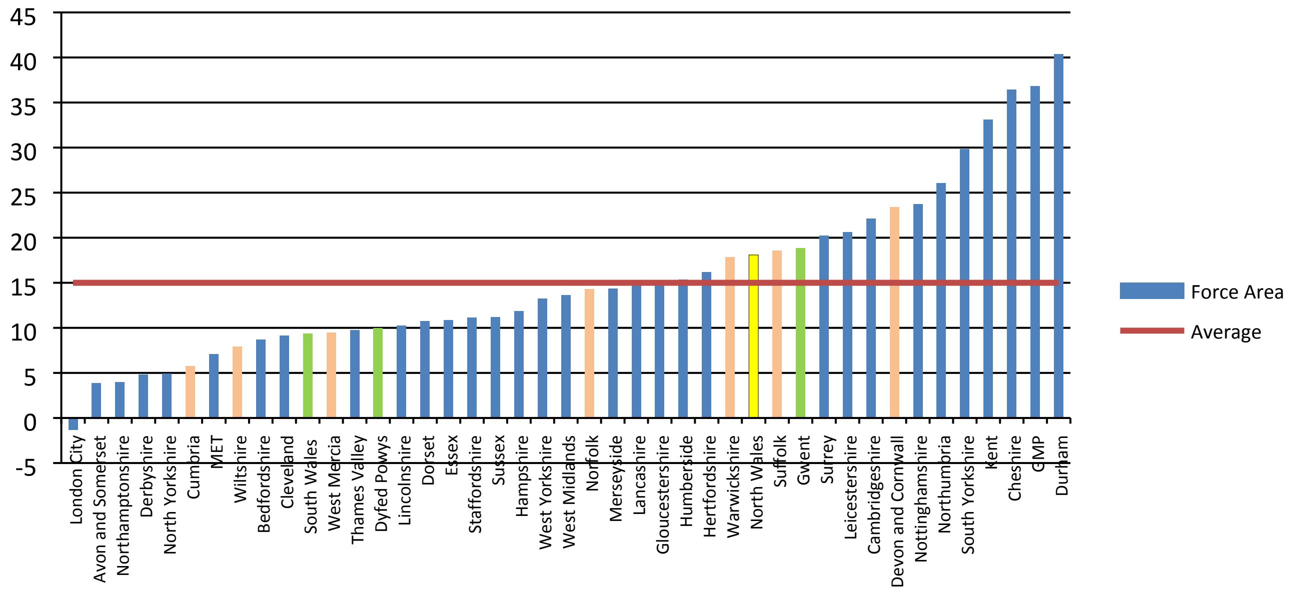

The force saw an increase in the majority of the categories with only one decrease in the category possession of an offensive weapon (a reduction of 1%).

Section Two: General Updates

In this section I provide the Panel with a brief summary of the main things I have been doing since the last meeting of the Panel.

Chief Constable Retirement

The Panel will be aware that Chief Constable Mark Polin recently announced his retirement from North Wales Police. I am aware the Chief Constable will be in attendance at the Panel meeting and I am sure the Panel will take the opportunity to thank him for the outstanding work he has done during his tenure as Chief Constable of North Wales Police.

Mark has shown excellent leadership at a time when the Force has had to absorb substantial financial cutbacks whilst adapting to deal with new and emerging crimes and the complex challenges they bring.

Mark has been a credit to North Wales Police and is held in the highest regard not just by his colleagues, but across the range of partners that the Force works with and the communities that it serves. He has made a significant impact on the area and through his leadership the force is now in a much better position to meet the challenging demands of modern policing which in turn ensures that North Wales remains a safe place to live, work and visit.

I also look forward to continuing to work with Mark when he takes up his new role as Chair of the Local Health Board. He is an excellent choice and I look forward to identifying new and improved ways North Wales Police and BCUHB can work together in the future for the benefit of our communities.

The process of recruiting a new Chief Constable has begun and I will be discussing this matter with the Chair of the Panel on 23rd May 2018. As progress is made I will keep the Panel informed at regular intervals. I am committed to running a fair, open and transparent recruitment process that will identify the best possible candidate.

Engagement and Communication

Part of my role is to provide information and to enable the community to engage with policing.

From 1st March 2018 until the 1st May 2018 I met with the following (in addition to officers and staff from North Wales Police):

- Janet Finch-Saunders AM;
- Llandrillo College Students;
- Staff at the CRC's Operational Hub in Colwyn Bay;
- Halima Achmed at Rhyl Mosque;
- Representatives from the Justice Commission;
- WI members in Penrhyndeudraeth;
- Wrexham Merched y Wawr members;
- Supt Jo Ramessur Williams regarding the ACE Project;
- The Chief Executive of the Kaleidoscope Project and ARCH Initiative;
- Mr Jon Drape regarding drugs testing at festivals;
- APCC Drugs and Alcohol lead;

- Supt Jason Devenport from HMP Berwyn;
- Representatives from the PACT (Police & Community Trust);
- Derbyshire Police and Crime Commissioner;
- Staff from the Onyx Team at the Sexual Assault Referral Centre;
- Former AM Eleanor Burnham;
- Staff and pupils at Ysgol Llanarmon Dyffryn Ceiriog;
- Ch Supt Jon Betts- Tri-Force Niche Programme Director.

I also attended the following:

- Visited Denbigh Police Station;
- The North Wales Criminal Justice Board's Away Day (chaired);
- A Violence against Women in Politics conference;
- The APCC's General Meeting in London;
- The Force's Long Service Awards;
- Plaid Cymru's Conference in Llangollen;
- A meeting of the All Wales Policing Group;
- A St David's Day Dinner in Ruthin;
- Guest speaker at an event organised by the Drugs, Alcohol & Justice Cross-Party Parliamentary Group in London;
- A Strategic Executive Board Meeting;
- The Police and Crime Panel;
- Cumberland Lodge's 'Freedom Restrained?' Conference;
- Visited the Control Room regarding the 101 service;
- Conwy Economy and Place, Overview and Scrutiny Committee;
- Visited the Early Intervention Hub in Flintshire;
- The School of Law, Queen Mary University of London's Conference on "Evidence and Issues concerning Drug Consumption Rooms".
- All Party Parliamentary Group on Drug Reform.

Since the last meeting of the Panel, in addition to meeting with community representatives, partners and members of the public, my Deputy and I have undertaken several key media activities. They include:

Brave woman reveals horrific abuse

Police boss delighted to cop second award for openness

Social media backlash for TV show accused of doing a hatchet job on Wrexham

Sneak peak of new eco-friendly cop shop

Police boss praises sports broadcaster Gary Lineker's call for drugs law reform

Police boss declares war on online paedophiles

Police boss calling for new laws to stop football fans being victimised

Police and Crime Commissioner's Community Awards Evening

As you will know I am again hosting my community awards event this year. It will be held on 7th June 2018, at the Celtic Royal Hotel in Caernarfon. I have moved the venue this year as I thought it was important to move around to different areas of North Wales rather than remain static in the centre. This year I am very pleased to see the event in the West of the Force area and happy to say that again we have a number of excellent and worthy winners. They are people from across North Wales who have gone to great effort to keep communities safe and have carried out work that contributes towards my policing priorities. In the coming years I will travel to different areas to bring this event closer to all our communities. I look forward to seeing those members of the Panel who able to attend on the 7th – it promises to be a great evening.

The Deputy Police and Crime Commissioner:

The Panel asked to be informed about the work of the Deputy Commissioner. Panel members will be aware that the DPCC has unfortunately been off sick from mid-December until the beginning of May 2018.

Commissioning

My 'Early Intervention Fund', which was launched in February 2018, has received a tremendous amount of interest and had an excellent response. In total there were 36 expressions of interest received. The total value of the 36 expressions of interest exceeds £0.6m even though there is only £100,000 per year available via this fund.

All of the bids have been sifted and a total of 17 applications were considered by my Early Intervention Fund Panel on Monday 14 May, which included Mrs Pat Astbury representing the Police and Crime Panel. The successful Expressions of Interest will now proceed to full business case before a final decision is made. An update will be provided in September.

Work remains ongoing for all commissioned services for 2018-19 and a more detailed update will be provided at the September meeting as per the forward work programme for the Panel.

Victims

A meeting of the Victim Help Centre Governance Board was held on 25 April during which the Centre's Contract Manager gave an update regarding the Centre's overall performance.

The presentation about the Victim Help Centre given to the Police and Crime Panel on 12 April gained a lot of interest from the local press, as a result of which a lot of coverage has been given to the support afforded by the Centre to victims of the Manchester Arena and terror attack.

HMIC Update

PEEL Efficiency Report:

North Wales Police received the overall grading of good for its efficiency in reducing crime and keeping the people of North Wales safe. The inspectorate reviewed five areas of the force's

efficiency with each of these areas receiving the grading good. The questions asked by the inspectorate are as follows:

1. Preventing crime and tackling anti-social behaviour – grading good
2. Investigating crime and reducing re-offending – grading good
3. Protecting vulnerable people – grading good
4. Tackling serious and organised crime – grading good
5. Specialist capabilities – grading good.

Overall I am pleased with the results of this inspection and I believe that the result of this inspection will provide reassurance to the people of North Wales. Please find our letter below.

2018.04.26 Amber Rudd -PEEL Effective

Children and Young People Strategy

Following some active debate, the draft Children and Young People Strategy has now been agreed by the Chief Constable and my Office. The accompanying action plan will be developed in the coming weeks. The Action Plan will be a live document that develops over time and is sufficiently flexible to reflect current and changing priorities. The full strategy and initial action plan will be made available to the Panel at the September Police and Crime Panel Meeting.

Female Imprisonment

A number of reports have been published recently regarding Women in the Criminal Justice System and more specifically female imprisonment. Two of those reports are the Prison Reform's Trust "There's a Reason we're in trouble" and more recently "A Women Centred Approach" by the Centre for Social Justice. Dr Tom Guiney from the Prison Reform Trust has also produced a North Wales specific report looking at the increase in women being sent to prison in North Wales.

MOJ data reveals that in North Wales the total number of women sentenced to immediate custody has risen from 74 in 2010 to 107 in 2015, an increase of almost 50% in 5 years. This has been driven in large part by an increase in the use of very short sentences of 6 months or under which has risen 88% from 40 cases in 2010 to 75 cases in 2015. In comparison, the use of immediate custody for women elsewhere in Wales has begun to plateau, and in some cases decline.

This picture suggests that further action is needed to understand the increase in short custodial sentences for women in North Wales and consider what can be done to promote community alternatives. Many women in the criminal justice system are themselves victims of serious crime, many are primary carers and often exhibit multiple and complex needs that are best addressed in the community. The financial case for justice reinvestment is also compelling when the annual cost of keeping a woman in HMP Eastwood Park has reached £31,814 and £36,344 in HMP Styal. This compares with an average community order cost of approximately £2,800.

As a result of these findings, as Chair of the North Wales Criminal Justice Board, I have convened a Reducing Women's Imprisonment Task and Finish Group to drive forwards a number of

recommendations. The second meeting of the Group was held on 14 May whereby an action plan was agreed.

The objectives of the Group are to:

- Establish a map of the criminal justice journey for women in North Wales.
- Identify the gaps in services available to female offenders.
- Promote 'Early Intervention' to prevent women from entering the criminal justice system.
- Promote alternative options for dealing with female offenders in order to divert them from reoffending.
- Promote non-custodial responses.
- Enable informed decision making.
- Raise awareness and train staff.
- Establish methods for measurement and evaluation.

National Criminal Justice Board

Liz Saville Roberts MP recently wrote to the David Gauke MP, Lord Chancellor and Secretary of State for Justice, requesting that I be nominated to represent Wales on the National Criminal Justice Board (CJB). Members of the Panel will be aware that I Chair the North Wales Criminal Justice Board and I am a member of the All Wales Criminal Justice Board. In his response the Right Honourable David Gauke MP recognises the importance of bringing the Welsh perspective to the national CJB and in the circumstances I will be invited to the CJB meetings which require a Wales specific dimension of criminal justice to be heard. David Lloyd, Police and Crime Commissioner for Hertfordshire currently represents the Association of Police and Crime Commissioners on the CJB since he has the APCC Portfolio lead for Criminal Justice System Efficiency and Effectiveness.

Correspondence

Correspondence figures from 1st March to 1st May 2018:

Category of Correspondence	**Number**
Specific Feedback regarding the policing service	*47*#*
General Feedback re the policing service	49
Complaints referred to PSD	1
Staff issues	1
General Correspondence	254

* 20 items of correspondence from 2 individuals

\# 5 items of thanks

ADRODDIAD I:	Banel Heddlu a Throsedd Gogledd Cymru (y Panel)
DYDDIAD Y CYFARFOD:	04/06/18
SWYDDOG ARWEINIOL:	Richard Jarvis, Swyddog Arweiniol/Ymgynghorydd Cyfreithiol i'r Panel Heddlu a Throsedd
SWYDDOG CYSWLLT:	Dawn Hughes, Uwch-swyddog Cymorth i Banel yr Heddlu a Throsedd
TESTUN:	Treuliau Panel Heddlu a Throsedd Gogledd Cymru 2017/18
ADRODDIAD EITHRIEDIG:	Heb ei eithrio

1. CRYNODEB A PHWYNTIAU ALLWEDDOL

1.1 Cyhoeddi manylion costau gweinyddol, costau cyfieithu a hawliadau Aelodau unigol o'r Panel am dreuliau a lwfansau Panel Heddlu a Throsedd Gogledd Cymru, fel sy'n ofynnol gan Gytundeb y Swyddfa Gartref ar gyfer 2017/18.

1.2 Er mwyn caniatáu craffu cyhoeddus o wariant y Panel, mae gofyniad tryloywder wedi cael ei roi fel amod ar y taliad grant sengl, ac felly bydd angen i'r Panel fel isafswm, ar ei wefan, gyhoeddi manylion ei holl wariant.

1.3 Mae Cylch Gorchwyl y Panel eisoes yn ei gwneud yn ofynnol i gyhoeddi treuliau Aelodau yn flynyddol a'u rhyddhau drwy wefan yr Awdurdod Cynnal, y Panel a Swyddfa Comisiynydd yr Heddlu a Throsedd.

1.4 Dangosir manylion costau'r Panel ar gyfer 2017/18 yn Atodiad 1 a dangosir manylion treuliau a gaiff eu talu i aelodau unigol y Panel ar gyfer 2017/18 yn Atodiad 2.

.

2. ARGYMHELLIAD

2.1 Cyhoeddi costau gweinyddol a chostau cyfieithu'r Panel a hawliadau Aelodau unigol o'r Panel am dreuliau a lwfansau i'w nodi a'u cyhoeddi fel sy'n ofynnol.

3. MANYLION YR ADRODDIAD

3.1 Mae'r Swyddfa Gartref yn darparu dyraniad grant o £70,975 i'r Awdurdod Cynnal ar gyfer cynnal Panel yr Heddlu a Throsedd i'w alluogi i gyflawni'r swyddogaethau a'r cyfrifoldebau, yn unol â Deddf Diwygio'r Heddlu a Chyfrifoldeb Cymdeithasol 2011.

3.2 Cyflwynwyd y Panel i graffu ar gamau gweithredu a phenderfyniadau Comisiynwyr yr Heddlu a Throseddu (Comisiynwyr). Bydd y Panel yn darparu cefnogaeth a her i'r Comisiynwyr wrth ymarfer eu swyddogaethau.

3.3 Dyrennir y grant o dan dri phennawd: Costau Gweinyddol, Treuliau Aelodau a Chostau Cyfieithu. Gall yr Awdurdod Cynnal drosglwyddo cyllid rhwng y tri phennawd, cyhyd na warir mwy na chyfanswm y grant a hawlir.

3.4 Cymeradwyodd y Panel Gynllun Lwfansau ar 23 Ionawr 2017, sy'n gwneud darpariaeth ar gyfer talu lwfansau i aelodau'r panel fel a ganlyn:

- Gwneir taliadau drwy ffi ddyddiol o £198 (£99 am hanner diwrnod), sydd ag uchafswm sy'n gyfwerth â 7 diwrnod llawn y flwyddyn.
- Mae gan Aelodau'r Panel yr hawl i hawlio lwfansau teithio ar gyfer dyletswyddau a gymeradwywyd.

3.5 Mae'n rhaid i'r Panel gyhoeddi manylion y treuliau a dalwyd i'w Aelodau yn flynyddol a bydd yr wybodaeth hon hefyd yn cael ei darparu i'r chwe Awdurdod Lleol yng Ngogledd Cymru at ddibenion eglurder ac i sicrhau nad oes unrhyw ddyblygu.

3.6 Yn dilyn etholiadau Llywodraeth Leol mis Mai 2017, bu'n rhaid i'r Panel newid aelodaeth, gyda 8 o Aelodau Etholedig newydd, oherwydd yr angen am gymeradwyaeth y Swyddfa Gartref i'r Aelodau newydd hyn, bu'n rhaid gohirio cyfarfod cyntaf y Panel yn 2017 tan fis Awst 2017.

3.7 Roedd gwariant y Panel yn 2016/17 yn oddeutu £96,000, serch hynny roedd gwariant yn 2017/18 yn is yn sgil Etholiadau Llywodraeth Leol a gostyngiad yn nifer y cyfarfodydd a drefnwyd o 6 i 5, gan ddileu'r cyfarfod ym mis Tachwedd.

3.8 Mae'n ofynnol i'r Panel roi gweithdrefnau ar waith i fonitro ac olrhain gwariant yn erbyn y gyllideb a gytunwyd, a hefyd tynnu sylw at sut mae gwerth am arian yn cael ei gyflawni. Wrth ysgrifennu'r adroddiad hwn, nid yw'r Panel wedi derbyn ei Ddyraniad Grant ar gyfer 2018/19 gan y Swyddfa Gartref, felly nid yw'n gallu darparu gwybodaeth ar hyn o bryd.

4. DEWISIADAU

4.1 Dim, mae gofyniad i gyhoeddi manylion treuliau Aelodau.

5. YMGYSYLLTU/YMGYNGHORI

5.1 Amherthnasol

6. GOBLYGIADAU O RAN ADNODDAU

6.1 Mae’r Swyddfa Gartref yn darparu cyllid o £70,975 i’r Awdurdod Cynnal, ar gyfer gweinyddu Panel Heddlu a Throsedd.

7. DEDDF LLESIANT CENEDLAETHAU’R DYFODOL

7.1 Amherthnasol

8. GOBLYGIADAU CYDRADDOLDEB

8.1 Amherthnasol

9. POLISÏAU A GWEITHDREFNAU

9.1 Bydd manylion treuliau Aelodau yn cael eu cyhoeddi ar wefan y Panel.

10. GOBLYGIADAU O RAN RISG

10.1 Dim.

Papurau Cefndir:
Amherthnasol

Atodiadau:
Atodiad 1 – Manylion costau’r Panel ar gyfer 2017/18
Atodiad 2 – Manylion lwfansau a threuliau a dalwyd i aelodau'r Panel ar gyfer 2017/18.

Atodiad 1

<u>Gwariant Grant y Panel Heddlu a Throsedd ar gyfer 2017/18</u>

	GWARIANT GWIRIONEDDOL	**GRANT SYDD AR GAEL**
COSTAU GWEINYDDOL	67,491.67	53,300
COSTAU AELODAU	8,918.62*	11,960
COSTAU CYFIEITHU	6,368.32	5,715
Cyfanswm	**£82,778.61**	**£70,975**

** Mae costau aelodau yn ystyried cyfraniadau YG a didyniadau TAW mewn perthynas â thanwydd*

Atodiad 2

Lwfansau a threuliau a dalwyd i Aelodau ar gyfer 2017/18 o 10/08/17 - 31/03/18

Aelodau	Lwfans	Treuliau
Pat Astbury	792.00	247.16
Y Cyng. Chris Bithell	396.00	136.80
Y Cyng. Dana Davies	396.00	0
Y Cyng. Julie Fallon	792.00	73.26
Matthew Forbes	495.00	0
Y Cyng. Alan Hunter	495.00	0
Y Cyng. Hugh Irving	396.00	57.60
Y Cyng. Eric Jones	594.00	134.10
Y Cyng. Peter Read	495.00	178.65
Y Cyng. Dylan Rees	594.00	128.70
Y Cyng. Neville Phillips	495.00	167.34
Mr John Williams	792.00	234.29
Y Cyng. Nigel Williams	495.00	193.05
Cyfanswm	**7227.00**	**1550.95**

POLICE AND CRIME PANEL

PANEL HEDDLU A THROSEDD

PANEL HEDDLU A THROSEDD GOGLEDD CYMRU

RHAGLEN GWAITH I'R DYFODOL

Swyddog Cyswllt:	Dawn Hughes
	Uwch Swyddog Gwasanaethau Pwyllgorau Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy Bodlondeb Conwy LL28 5NF
E-bost:	dawn.hughes@conwy.gov.uk
Rhif ffôn:	01492 576061

Date	Subject	Responsible Officer (including e-mail address)
4 June 2018	**Diweddariad gan y Prif Gwnstabl**	Mr. Mark Polin, Prif Gwnstabl
4 June 2018	**Treuliau Panel Heddlu a Throsedd Gogledd Cymru 2017/18**	Richard Jarvis, Swyddog Arweiniol a Chynghorydd Cyfreithiol
24 Sept 2018	**Adolygiad blynyddol o aelodaeth y Panel Heddlu a Throsedd** Sicrhau bod Aelodau Etholedig y Panel, hyd y gellir, yn adlewyrchu cydbwysedd gwleidyddol a demograffig cymunedol gogledd Cymru.	Richard Jarvis, Swyddog Arweiniol a Chynghorydd Cyfreithiol
24 Sept 2018	**Fframwaith Comisiynu 2017/18** Nodi effaith a chanlyniadau'r grantiau a ddyfarnwyd.	Arfon Jones, Police and Crime Commissioner
24 Sept 2018	**Derbyn Adroddiad Blynyddol y Comisiynydd ar gyfer 2017/18**	Arfon Jones, Police and Crime Commissioner
24 Sept 2018	**Cwynion a dderbyniwyd** Derbyn crynodeb o nifer y cwynion a dderbyniwyd a'r camau	Richard Jarvis, Swyddog Arweiniol a Chynghorydd Cyfreithiol
24 Sept & 3 Dec 2018	**Diweddariad ar y Gyllideb ar gyfer 2018/19**	Kate Jackson, Chief Finance Officer (OPCC)
3 Dec 2018	**Diweddariad ar Gyllideb Panel Heddlu a Throsedd Gogledd Cymru ar gyfer 2018/19**	Richard Jarvis, Swyddog Arweiniol a Chynghorydd Cyfreithiol
3 Dec 2018	**Fframwaith Comisiynu 2018/19**	Arfon Jones, Police and Crime Commissioner

Date	Subject	Responsible Officer (including e-mail address)
28 Jan 2019	**Cyllideb ac Adroddiad Gosod Praesept 2019/20** Ystyried praesept arfaethedig ar gyfer 2019/20	Arfon Jones, Police and Crime Commissioner
Future Items		
TBC	**Adolygu Cylch Gorchwyl y Panel Heddlu a Throsedd** Adolygu'r Cylch Gorchwyl i sicrhau ei fod yn addas i'w bwrpas.	Richard Jarvis, Swyddog Arweiniol a Chynghorydd Cyfreithiol
TBC	**Gwrandawiad Cadarnhau ar gyfer y Prif Gwnstabl**	Arfon Jones, Police and Crime Commissioner